

BÁCSMEGYEI NAPILÓ

Ára 1 1/2 dinár

Előfizetési ár belföldön

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden nap, hétfőn és
ünnep utáni napokon is

XXXI. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1930. JANUAR 30.

29. SZÁM

CSÜTÖRTÖK

Vontatottan folyik a flottaleszerelési konferencia

Az angol kormány nem állított össze teljes munkaprogramot

Londonból jelentik: A tengeri leszerelési konferencia nem halad előre olyan mértékben, mint ahogy az első napokban politikai és diplomáciai körökben remélték s amint maguk a tárgyaló felek is hitték volna. Meglepetést keltett már az első napokban az a körülmény, hogy

az angol kormány, mint a konferencia összehívója, nem állított össze teljes munkaprogramot, amelyet jóváhagyás végett az egyes delegációk elé terjeszthettek volna.

Epen ennek következtében sokat kell most vesződni érdemleges tárgyalások helyett a technikai munkaprogrammal

Most már nem lehet tagadni, hogy ez a konferencia is azok közé a nemzetközi értekezletek közé tartozik, amelyeket kellek nem készítették elő.

Ennek tulajdonítható, hogy a konferencia résztvevői között még mindig nem alakult ki határozott többség, amely megegyezhetett volna egy — legalább ezt a többséget kielégítő — munkaprogramban. Megnehezíti a tárgyalások haladását az is, hogy minden egyes állam már most teljességgel tisztában szeretne lenni azzal, hogy milyen áldozatokat kell majd meghoznia és a flottatechnikai engedmények felében már előre politikai téren óhajtaná rekompenzációt.

Epen ezért még azt a kérdést is, hogy milyen sorrendben tárgyalják majd a tulajdonképeni leszerelési kérdéseket csak akkor lehet a delegációk között egyetértően elintézni, ha előbb tisztázódtak a politikai és regionális kérdések, így például Amerika és Japán között a *Csendes Óceán*, Franciaország és Olaszország között a *Földközi Tenger* ügye. Az azonban — az egyes delegációk között mindjobban kiéleződött ellentéttek miatt —

nem valószínű, hogy ezekben a régebbi vitatott ügyekben rövid időn belül megállapodás jöhessen létre.

Két napi, részben szünetes hangú tárgyalás után a leszerelési konferencia delegációinak elnökei a konferencia programjáról szóló vitát formális kompromisszummal fejezték be.

Kedden már sokkal nagyobb volt a nyugalom, mi-

után a hétfőn este Macdonaldnál tartott francia-olasz megbeszélés keretében jelentékeny haladást értek el a Földközi Tenger kérdésében. Ezért elhatározták, hogy csütörtök délelőtt teljes ülést tartanak. Ezen az ülésen hír szerint az öt fődelegátusból álló állandó szervezőbizottságot jelölnek ki, amelynek a csoportbizottságok és szakértői bizottságok mindig jelentést tesznek a politikai és leszerelési kérdésekre vonatkozó tanácskozássok állásáról. Ennek a bizottságnak lesz a feladata, hogy — mindenkor az államok betüzerinti sorrendjének szem előtt tartásával — a felsőfoku összejevetek panirendjére tüzze ki a felmerülő kérdéseket.

Tardieu és Grandi keddi megbeszéléséhez képest ugyancsak erre a bizottságra bizzák a döntést, vajjon alkalmas időpontban

a paritás kérdését maga a konferencia vagy pedig szakértői bizottság vitassa-e meg.

Olaszország már elismeri, hogy Tardieunak igaza van, amikor azt állítja, hogy az 1936-ig terjedő időközben, amelyre a londoni konferencia vonatkozik.

Franciaország engedékenysége a paritás kérdésében Olaszországra szinte elviselhetetlen terhet róna,

amit a fasiszta kormány presztizsokokból kénytelen volna a népre herítani.

Ezen a héten főleg politikai természetű megbeszélések lesznek Londonban.

Tardieu kijelentette, hogy a végén mégis Párisba utazik, mert mint politikus a londoni megbeszélések eddigi eredményeiről beszélnie kell párisi politikai tényezőkkel és csak e tanácskozások és szakértői megbeszélések után lehet Londonban ismét fontos szerepe.

A flottaleszerelési konferencia delegátusai kedden este a *Pilgrim Club* vendégei voltak, amely bankettet rendezett tisztelőikre. A Pilgrim Club angol-amerikai egyesület, amelynek célja az angol-amerikai együttműködés fejlesztése.

Az üdvözlőbeszédet a liberális párt ismert vezére, *Grey* lord mondta. A megjelent delegátusok nevében Grandi olasz külügyminiszter válaszolt. Olaszország ösztönösen óhajti a békét — mondotta többek között — s az olasz álláspont éppen ezért az, hogy a flottaleszerelési konferencián nem a további fegyverkezések korlátozásáról kell vitatkozni, hanem a már meglévő flotta csökkentéséről.

Berenguer tábornok kapott kormányalakítási megbizást Spanyolországban

A pezeta romlása idézte elő Primo de Rivera bukását — Katonai fegyvellemmel fogok engedelmeskedni és polgári fegyvellemmel fogok cselekedni — mondja a designált spanyol miniszterelnök

Madridból jelentik: A spanyol közvéleményt nem érte váratlanul *Primo de Rivera* visszalepésének híre. Amikor a miniszterelnök az ismeretes körkérdest intézte a hadsereg és a haditengerészet vezénylőtábornokaihoz, már bizonyosnak tartották, hogy a tábornagy-miniszterelnök csak szép elvonulást akar magának biztosítani, mert

a pezeta hetek óta tartó áresése s az ennek következtében lényegesen rosszabbodott gazdasági viszonyok elkerülhetlenné tették a kormányváltozást.

Nagy meglepetést keltett *Berenguer* tábornok deszignálása miniszterelnökké, bár róla köztudomású, hogy alkotmányos érületű férfiú és első miniszterelnöki megnyilatkozása igen jó benyomást tett. Az újságírók kérdésére, hogy milyen orientációjú lesz az új kormány, *Berenguer* ezt felelte:

— Mint katona engedelmeskedem és mint polgár fogok cselekedni.

A politikai pártok vezetői meglepedéssel fogadták a fordulatot és *Romanones* gróf, a liberális párt vezére, ki is jelentette, hogy

a király lépése megerősíti minden spanyolban a monarchista érzelmet és az új miniszterelnök személyében Alfonz király a lehető legjobb embert választotta.

Ez az első lépés az alkotmányosság felé — mondotta *Romanones* — de még sok lépés van hátra.

Az éjszaka Madridban nyugtalanul telt el.

Primo de Rivera lemondásának híre nagy tömegek verődtek össze és lázas izgalommal várták az eseményeket. A város egyes pontjain zavargások is történtek. A tüntetők lármásan kiáltották:

— Vesszen *Primo de Rivera*, éljen az alkotmány, éljen a köztársaság!

Hajnali három órakor a belvárosban nagy diáktömeg esődült össze és *Primo de Rivera* bukásának öröme lármás tüntetéseket rendezett. Időközben a járőrök csatlakoztak a diákokhoz és már lehettek vagy tizezren, amikor az egyetemi hallgatók kiadták a jelszót:

— Menjünk a király elé!

A tömeg megindult a királyi palota felé és utközben folyton azt kiabálták:

— Vesszen *Primo de Rivera*, éljen a szabadság, éljen a köztársaság.

A rendőrfőnök intézkedésére a királyi palotához vezető utat erős rendőrökön zárta el s így a tömeg nem tudott előbbjutni. A diákok ellenszegülést kíséreltek meg, amikor azonban egy rendőrszakasz megfélemlítésül sortűzet adott a levegőbe, mindenki szétfutott.

Az egyik főuccán a diákok lerombolták és felgyújtották az egyik madridi lap elárúsító bódéját.

A tüntetőknek sikerült a tűz továbbterjedését meggátolni. A diákok bevették a belváros kávéházainak és klubjainak ablakait, reggelre azonban teljesen sikerült a rendőrségnek a rendet helyreállítani.

A tüntetésekkel kapcsolatban *Berenguer* tábornok miniszterelnök kijelentette, hogy semmiféle tulkapást nem fog megtűrni és erélyesen fellép azok ellen a tüntetők ellen, akik a volt kormány tagjai ellen izgatnak.

Primo de Rivera lemondásának közvetlen okaira vonatkozólag két verzió került forgalomba. Az egyik verzió szerint *Primo de Rivera* bukása arra vezethető vissza, hogy a katonatisztek nagy része azt válaszolta *Primo de Rivera* körkérésére:

— Nem tudok felelni a kérdésre, mert nem tudom, mit ért *Primo de Rivera* az alatt, hogy hogyan gondolkozunk a kormányról. Magyarázzák meg előbb nekünk, melyik kormányról van szó: a mostaniról vagy pedig a jövő kormányról. Ez a válasz természetesen

nyílt bizalmatlansági szavazat volt *Primo de Rivera* ellen.

Egy másik hírforrás sokkal mélyebben kutatja a válság gyökerét. A sevillai, barcelónai, granadai és salamancai egyetemeken felszínre került forradalmi hangulat az utóbbi napokban az ország minden részére és a lakosság minden rétegére átterjedt.

Több tartományban nyílt lázadás tört ki a kormány ellen

A január 28-ikára virradó éjjel repülőgépen Cadizba érkezett *Franco* pilótáornagy, *Primo de Rivera* gyermekkori bizalmas barátja és később elkeseredett ellensége. *Franco* őrnagy a forradalmárok megbízásából jött és

rávette Andalusia katonai kormányzóját, hogy csatlakozzék a *Primo de Rivera* megbuktatására irányuló mozgalomhoz.

Az andalusiai kormányzó hajlott a rábeszélésre és megígérte *Franconak*, hogy az egész helyőrség támogatni fogja a forradalmárokat. *Primo de Rivera* néhány órával *Franco* Cadizba való megérkezése után már tudomást szerzett a készülő összeesküvésről s azt is megtudta, hogy Andalusia kormányzója a forradalmárok pártjára állott.

A kora délelőtti órákban *Primo de Rivera* a királyi palotába sietett és

rendeletet tett Alfonz király elé, amelyben az állott, hogy a király felfüggeszti állásától Don Carlos tábornokot, Andalusia katonai kormányzóját és Godez tábornokot, az andalusiai hadosztályparancsnokot.

Miután Don Carlos tábornok sógora Alfonz királynak, a király megtagadta a rendelet aláírását. *Primo de Rivera* erre kénytelen-kelletlen beadta lemondását.

Berenguer tábornok deszignált miniszterelnök még az éjszaka folyamán felkereste *Primo de Rivera*-t és másfél óra hosszat tanácskozott vele. Már hajnalodott, amikor *Berenguer* eltávozott *Primo de Rivera* lakásáról. A miniszterelnök a rá várakozó újságíróknak a következőket mondta:

— Az események egészen váratlanul értek és a legnagyobb meglepetéssel hallottam, hogy a király engem szemelt ki az új kormány megalakítására. Hogy milyen irányban orientálódik majd politikai téren az új kormány, arra nézve egyelőre csak annyit mondhatok, hogy

katona és polgár vagyok, katonai fegyvellemmel fogok tehát engedelmeskedni és polgári fegyvellemmel fogok cselekedni.

Ha azt kérdik tőlem, katonai jellegű lesz-e a kormányom, azt kell válaszolnom, hogy az én kormányom semmi más nem lesz, csak egyszerű kormány. Szerden délelőtt megkezdtem a tanácskozássokat azokkal a személyekkel, akiknek tárcát akarok felajánlani. Ha sikerül megalakitannom az új kormányt, vissza fogom állítani az 1876. évi alkotmányt és haladéktalanul kirom az új választásokat.

Primo de Rivera szerdán reggel hosszú hivatalos

Jegyzékét közzétette a sajtóval, amelyben kifejtte, hogy egészségi állapota nem kielégítő és hosszas nyugalomra és pihenésre van szüksége. Hozzátette, hogy teljesen meg van elégedve a lakosságnak a kormányzatának tartama alatt tanúsított magatartásával. Végül hangsúlyozta, hogy

a katonai és polgári személyek között teljes egyetértés jött létre,

majd köszönetet mondott királynak, a sajtónak és a hadseregnek. Befejtve kijelentette, hogy ha szükség lesz rá és egészsége újból helyreáll, legjobb tehetsége szerint tovább fogja szolgálni Spanyolországot.

Berenguer tábornok-miniszterelnök szerdán kor reggel megkezdte tárgyalásait az új kormány megalakítása céljából. Elsőnek Alba herceggel tanácskozott, aki készséggel vállalkozott rá, hogy belépjen a kormányba és vagy külügyminiszter, vagy közoktatásügyi miniszter lesz. Valószínű, hogy még szerdán megalakul az új kormány és a miniszterek leteszik az esküt. Berenguer miniszterelnök első intézkedése a sajtócenzúra felfüggesztése és a választások kiírása lesz.

Az új miniszterelnök katonai pályájának legnagyobb részét a marokkói spanyol zónában töltötte, ahol sokat tett Marokkó pacifikálása érdekében. Az 1921 évi manillai vereség alkalmával a kormány őt bízta meg, hogy mentse meg a hadsereg roncsait és kinevezték vezénylőtábornokká. Primo de Rivera kormányzatának elején Berenguer tábornok — ellenzéki politikai tevékenysége következtében — Guadalupe várában hat hónapi várfogságot töltött. Amikor kiszabadult a börtönből, visszavonult a politikai élettől. Ké-

sőbb a király katonai irodájának főnöke, majd az alabárdos testőrség ezredese lett. Berenguer tábornok 1873-ban született, nagy államférfi és kiváló katonai hírhelyben áll.

Párisból jelentik: A *Petit Parisien* azt írja, hogy a király választása igen jellemző. Berenguer tábornok ugyanis Primo de Riverának személyes ellensége. Lehetséges, hogy a király a tábornok neve alatt önmaga fogja a hatalmat kiterjesztett hatáskörben gyakorolni. Lehetséges azonban az is, hogy a kinevezés az alkotmányos uralomhoz való közeledés jele.

A *Matin* értesülése szerint csak személyi változásról van szó.

A *Journal* azt írja, hogy

a keddi nap történelmi nevezetességű nap volt Spanyolországban, amelynek jövőjére rendkívül kihatással lesz.

Az *Echo de Paris* Primo de Rivera lemondásáról a következőket írja:

— A pezeta állandó esése által okozott bizonytalanság vezetett Primo de Rivera bukásához, akinek műve felett ma még korai lenne bírálatot mondani. Bizonyos azonban, hogy Primo de Rivera Spanyolországot nehéz helyzetből mentette ki, amikor a marokkói kérdést közelebbvitte a megoldáshoz, ami ugyan nem sikerült neki sem teljesen. Primo de Riverának sikerült megtalálni a Franciaországhoz való közeledés útját és mindig Franciaország barátjának mutatkozott. Ilyen módon meg tudta oldani a rendkívül bonyolult tangeri problémát anélkül, hogy megsértette volna Anglia vagy Franciaország érdekeit s anélkül, hogy esorbát ejtett volna a spanyolok érzékenységén.

Ezután Kardos Imre volt becskeréki gabonakereskedőt hallgatták ki tanúként.

Dr. Juliusz Ármin Kardos megbízásából folytatott peres eljárást Rajin Milos ellen.

— Tíz évvel ezelőtt — mondotta a tanú — négy

Rajin Milos

az életfogytiglani fegyházra ítelt gyilkos

vagyon kukoricát vettem Rajintól és a kukorica vételárát ki is fizettem neki.

Rajin azonban négy vagon helyet egyet szálított

és a pénzt nem volt hajlandó visszaadni. Időközben elköltöztem Becskerékre és a követelt összeget üzletem vezetőjére cedáltam.

A bizonyítási eljárás ezután véget ért és sor került a perheszédre.

Devecserszki Sztevan államügyész hobizonyítottan látja az előre megfontoltságot. Rajin már akkor elkészült a gyilkosságra, amikor az első pert elvesztette. Mikor az árverést is kifizették ellene.

élesre lent kést és paprikát vett magához

és azzal a szándékkal utazott Becskerékre, hogy leszámol dr. Juliusz Árminnal, akit anyagi romlása okozójának tartott. Az ügyész az előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés vádját emelte Rajin ellen és a törvényben előirt

halálbüntetés kiszabását kérte.

Dr. Mestorov Dragoljub dr. Juliusz Ármin családjának jogi képviselője, mint magánvádó, csatlakozott az államügyész indítványához és kijelentette, hogy kártérítési igényeit polgári úton fogja érvényesíteni.

Dr. Mrkusics Joszip védő hszéde előlén kijelentette, hogy csak azért vállalta Rajin Milos védelmét, mert a törvényszék arra kötelezte. Kérte az enyhítő körülmények figyelebe vételét és fejtegette, hogy a jelen eseten csak

gyilkossági kísérlet esete forog fenn.

mert dr. Juliusz nem a szurások következtében, hanem az operáció után jelentkező szívgyengeségbe halt bele.

A bíróság fél hatkor hirdette ki az ítéletet. A terem zsufoltságig megtelt és halálos csendben várta az elnök szavait. A bíróság előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetében mondta ki bűnösnek Rajin Milost és ezért

életfogytiglani fegyházra ítélte.

A bíróság az indokolásban kimondta, hogy az egyhangzó orvosi vélemények szerint dr. Juliusz Ármin halálát a négy késszurás okozta. A halál közvetlen oka szívhénelés, amely a feltétlenül szükségessé vált operáció után következett be. A bíróság nem fogadta el a vádlottnak azt a védekezését, dr. Juliusz Ármin támadta meg őt és önvédelemből cselekedett. Dr. Juliusz Árminnak semmi oka nem volt a vádlottat megtámadni.

Az államügyész halálos ítéletért felebezett. A védő három napi gondolkozási időt kért. Rajin nyugodtan hallgatta végig az ítéletet és kijelentette, hogy felebbez, mert ártatlannak érzi magát.

Nines szombat és vasárnap Oroszországban

Elkészült a szovjetnaptár

Moszkvából jelentik: A szovjet naptárbizottsága betérjesztette munkálatait s végleg kidolgozta az új naptárt. Eszerint az időszámítás 1917 november 7-ikével kezdődik, az orosz forradalom napjával. Ez az első év első napja. Minden évben tizenkét hónap van, minden hónapban hat hét és minden héten öt nap. Összesen tehát az évről háromszázhatvan napja van, ehhez járul öt forradalmi nap, úgy hogy az év háromszázhatvanöt napos. A forradalmi napok: Jánár 2-ika Lenin-nap, május 1-e Internacionálé-nap és november 7-ike a proletárforradalom napja. Május 1-e és november 7-ike két napig tart, úgy hogy a naptárban a) és b) napok szerepelnek és mindkét napon munkaszünet van. A hónapok nevei változatlanok és megmaradnak a hét napjai azzal, hogy a hét hétfővel kezdődik és pénteken ér véget. Szombat és vasárnap nincs többé Oroszországban.

A konkordátum megkötése után felállítják Szuboticán a katolikus püspökséget

Az apostoli adminisztratura megfelelő épületet kér a városi tanácstól

A szubotici katolikus apostoli adminisztratura néhány nappal ezelőtt beadványt intézett a városi tanácshoz. A beadványban közölte a városi tanácsal, hogy a kormány és a Vatikán között most vannak folyamatban a konkordátum megkötésére irányuló tárgyalások és ha Jugoszlávia és a Vatikán megkötik a konkordátumot,

szubotici katolikus püspökséget fognak létesíteni.

Az apostoli adminisztratura már most szükségét látja annak, hogy gondoskodjék a püspökség elhelyezéséről

és kérte a várost, hogy tartsa fenn a püspökség rezidenciája részére a Harambasics-uccai Bozeredy-féle épületet, amelyben most az állami ambulancia van elhelyezve.

A városi tanács a szerdai tanácsülésen foglalkozott ezzel az ügyvel és úgy határozott, hogy a felállítandó szubotici püspökség részére fenntart egy épületet,

de a városi tanács most nincs abban a helyzetben, hogy előre kifelölje a püspökségnek adandó épületet

Életfogytiglani fegyházra ítelték dr. Juliusz Ármin gyilkosát

A bíróság gyilkosság büntetében mondotta ki bűnösnek Rajin Milost

Becskerékről jelentik: A becskeréki törvényszék ötös tanácsa dr. Bunics Iván elnökletével szerdán folytatta dr. Juliusz Ármin becskeréki ügyvéd gyilkosa: Rajin Milos büntetésének tárgyalását.

A bíróság a folytatódó tárgyaláson először dr. Matanovic Sztankót, a noviszadi közkórház sebészorvosát hallgatta ki, aki a gyilkos mérénylet napján megoperálta dr. Juliusz Ármin.

— A mérénylet napján Becskerékre hívtak — mondotta dr. Matanovic — és délután öt és hat óra között végrehajtottam az operációt. A sebesült testén négy szurást találtam, három közülük a hasán volt. A lasszerűséget a sebész gyakorlat szerint mindig operálni kell. Megállapítottam, hogy

a tettes megforgatta a kést áldozata testében.

— Ezt abból láttam, hogy a seb széle minden oldalról háncsszerűen össze volt vagdosva. A penge fél centiméter hosszúságban és mélységben a gyomorfalat is megsértette.

— Mi történt volna akkor — kérdezte az elnök — ha nem operálták volna meg a sebesültet?

— Abban az esetben infekció állt volna be és a beteg még előbb meghalt volna.

A szurások halálosak voltak.

— Milyennek találta a beteg állapotát a műtét után?

— Az operáció után jól érezte magát és csak késő este fordult állapota válságosra.

Dr. Matanovic Sztankót megeskették vallomására.

A törvényszéki orvosszakértők: dr. Ilkovic Vlasztimir és dr. Kamenkovics Zoran kijelentették, hogy egyetértenek a sebészorvos véleményével.

Dr. Mrkusics Joszip védő ezután kijelentette, hogy a tanúként kihallgatott

dr. Alekszics kezelőorvos szerint nem volt szükség operációra.

Dr. Juliusz Ármin az áldozat

nácskozás után a védő indítványát elutasította és megállapította, hogy az orvosi szakszempontok között nincs eltérés.

Szuboticán uccát neveznek el Zsivkovics Petár miniszterelnökről

Dr. Matijevics Sztipán királyi közjegyző indítványa

A szuboticei városi képviselőtestület legközelebbi ülésén olyan indítvány kerül tárgyalásra, amelyet a közgyűlés bizonyára a legnagyobb örömmel fog megszavazni. Az indítványt dr. Matijevics Sztipán királyi közjegyző nyújtotta be, és abban azt javasolja, hogy Szubotica város egyik boltéri utcáját nevezzék el Zsivkovics Petár tábornok miniszterelnökről, akinek jótékonyhatású működése az ország konszolidációjához vezetett.

Dr. Matijevics Sztipán indítványában kiemeli, hogy

Zsivkovics miniszterelnökek a közigazgatás átszervezése és a jugoszláv nép egységesítése körül maradandó érdemei vannak és épp ezért Szubotica városnak is dokumentálnia kell háláját. Dr. Matijevics azt javasolja, hogy a jelenlegi Szokolszka-utcát nevezzék el a miniszterelnök nevével és a jelenlegi Gimnazijska-utcának adják a Szokolszka-utca nevet.

Matijevics Sztipán indítványát a városi tanács a február hó 4-iki közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Véres családi háború

a huszezer dináros sorsjegy-nyeremény miatt

Egy sztariszivaci földmives leszurta sógorát, aki nem akarta átadni a nyereményt

Noviszadról jelentik: Izgalmas esemény játszódott le az elmúlt este Sztariszivacon. Zsikics Lázár földműves öszeszurkálta sógorát Popov Jovánt, akivel előzőleg öszeszólalkozott. A véres eseménynek, amely nagy izgalomban tartja a községet rendkívül érdekes előzményei vannak.

Zsikics Lázár felesége január hó elején, az osztálysorsjáték húzása előtt, pénzt kölcsönzött fivérének Popov Jovánnak, aki a kölcsönkapott pénzen sorsjegyet vásárolt. Ez a pénz szerencsét is hozott, mert a sorsjegyet huszezer dináros nyereménnyel kihúzták. Popov kedden kapta meg a pénzt és hálából a nyeremény felét, tízezer dinárt, nyomban átadta nővérének, ötezer dinárt régebbi adóssága fejében kifizetett sógorának, míg magának csak ötezer dinárt tartott meg. Zsikics Lázár amikor meglátta sógoránál a sok ezrest, kérdézködni kezdett, hogy honnan szerezte a pénzt. Popov elmondotta, hogy sorsjegye volt, amellyel huszezer dinárt nyert, de azt már nem vallotta be, hogy a sorsjegyre nővérétől kapott pénzt. Zsikics időközben megtudta, hogy sógora milyen pénzzel csinált szerencsét és ezért azt követelte Popovtól, hogy az egész nyereményt adja át neki, mert az őt illeti. Popov kife-

lentette, hogy a nyereményhez Zsikicsnek semmi köze, a pénzt kölcsönkérte és nem lett volna köteles egy párát sem adni belőle. Ezen összeveztek, majd Zsikics hazament és feleségét vonta felelősségre azért, hogy nem vette el a huszezer dinárt Popovtól. Estefelé Zsikics, aki nem tudott belenyugodni abba, hogy nem kapja meg az egész pénzt, bátyjával, Tósóval ismét elment Popov lakására, akit azonban nem találtak ott. Popov ugyanis örömeiben mulatni kezdett és az egyik korezmában tartózkodott, ahonnan kissé ittasan igyekezett hazafelé a sötét uccán. Alig távozott el a vendéglőből, a két Zsikics hozzálépett és felszólították, hogy adja oda a még nála levő ötezer dinárt. Heves szóváltás keletkezett, majd Zsikics Lázár előrántott egy nagy disznóbőr kést, amit még odahaza rejtett a kabátjába és azzal megszúrta sógorát. Popov segítségért kiáltott, mire a közeli rendőrőrszobából több rendőr sietett elő, mire a két testvér futásnak eredt. A rendőrök hosszas hajsza után mindkettőjüket elfogták és kihallgatásuk után beszállították őket a szombori törvényszék fogházába.

Popovót, aki meglehetősen súlyos sérüléseket szenvedett, lakásán ápolják.

A szombori hitközségi választások eredményeivel elégedetlen zsidók el akarnak szakadni a hitközségtől

Dr. Guttmann Zsigmond szombori főrabbi nyilatkozata az elszakadási mozgalomról

Szomborból jelentik: Szomborban, mint a *Napló* is megírta, az elmúlt héten zajlott le a zsidó hitközségi eljárásos választás, amit heves agitáció előzött meg. Megírtuk, hogy a választások során *Wámoscher* Andor földirtokost ültette az elnöki székbe a hitközségi tagok bizalma, míg a választmányba az egyes listákra adott szavazatok arányában kerültek be az egyes pártok jelöltjei.

A hitközségi választásoknak érdekes epilógusa van. A választók egy része ugyanis elégedetlen az eredménnyel és azt állítja, hogy

a hitközség igen sok tekintélyes tagja kibukott a választmányból, amelybe viszont több olyan ember jutott be, aki eddig teljes nemtörődömséget mutatott a hitközség ügyei iránt.

Kifogások merültek fel amiatt is, hogy a legtöbb hitközségi adót fizető zsidó polgárok közül sokan kimaradtak a választmányból, sőt olyanok sem kaptak ott helyet, akik köztudomásulag nagyszegű önkéntes adományokkal járultak hozzá a hitközség fenntartásához.

Az elégedetlenség szerint a visszas választási eredmény annak tulajdonítható, hogy a választásokat lajstromos rendszer szerint ejtették meg és

a listákat nem olyan egyének állították össze, akik erre hivatottak lettek volna.

Az elégedetlen hitközségi tagok azt hangoztatják, hogy a választás teljesen komolytalan volt és a választási listák

kávéházi rómi és dardil partik közben néhány tulbuzgó, de tájékozatlan egyén szubjektív elgondolásai alapján készültek.

A választás eredménye a hitközségi tagok egy részének körében olyan visszatetszést keltett, hogy többen

elhatározták a jelenlegi hitközség kötelékéből való kilépésüket és

mozgalmat indítottak a szombori ortodox hitközség megalakítása érdekében.

Hír szerint a szombori zsidó hitközségben dúló pártvillongásokat egyes dunabánsági városok ortodox hitközségei úgy használják ki, hogy

agitátorokat küldenek Szomborba, akik a hitközségi választásokkal elégedetlen zsidó polgárokat arra akarják rábírni, hogy szakadjanak el a hitközségtől és alakítsák meg Szomborban az ortodox hitközséget.

A *Napló* szombori munkatársa a hírekkel kapcsolatban felkereste dr. Guttmann Simon szombori főrabbit, aki a híresztelésekre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Hivatalosan nincs tudomásom arról, hogy Szomborban megalakult volna az ortodox hitközség.

Beszélek arról, hogy készülőben van egy ilyen alakulat, de az erről szóló hírek komolyságában nem hibeték.

A hitközség hat-hét tagja már évek óta nem jár a templomunkba, de egyébként minden zsidó polgár igénybe veszi hitközségünk minden vallási és kulturális intézményét.

Formális elszakadással szerintem már csak azért sem lehet szó, mert hiszen a szombori zsidó hitközség ritus tekintetében olyan konzervatív irányt követ, amely már közel jár az ortodoxiához.

— Tudomásom van arról — folytatta a főrabbi — hogy

a szuboticei ortodox hitközségben az utóbbi időben erős agitáció indult meg az ortodoxia térhódítása érdekében és a szuboticei ortodox

templom szószékéről is fulmináns beszédek hangzottak el a neo-ógok ellen.

— Azt is mondják, hogy egy ortodox rabbi fia néhányszor Szomborban járt agitációs körúton és arra akarta bírni az itteni hívők egy részét, hogy szakadjanak el az itteni hitközségtől és alakítsanak ortodox hitközséget. Hivatalosan semmiről sincsen tudomásom és tölem eddig egyetlen hívő sem követelte, hogy a ritus eddigi irányán bármit is változtassak. Nem hinném, hogy sokan csatlakozzanak az ortodox mozgalomhoz, amely valószínűleg nem más, mint a napokban lezajlott választási küzdelemnek egyik disszonáns utóezgése.

— Ismétlem — fejezte be nyilatkozatát a főrabbi — hivatalosan semmiféle tudomásom sincs az állítólagos elszakadási mozgalomról és illyesnről nem is akarok tudomást venni. A huszadik században nem akarunk sem hitvitákat, sem valláskulturharcot felidézni és nem akarjuk, hogy nálunk is megismétlődjék az a vallási belviszály, amely a múlt század hetvenes éveiben dulta fel a zsidó hitéletet. Egy szóval a vallásból nem akarunk politikát csinálni.

Befejezésül megkérdeztük dr. Guttmann Simont, hogy a hitközség szándékozik-e tenni valamit az elszakadási mozgalom elfojtására.

— Semmit sem teszünk — hangzott a válasz. — Hagyjuk az eseményeket a maguk természetes útján haladni. A kivállásra nincs ok és így a mozgalomnak nincs létjogosultsága.

A munkaadó-kamarák követelése

A kamarák konferenciájának határozatait küldöttség adta át a szociálpolitikai miniszternek

Beogradból jelenti az *Avala*: A munkaadói kamarák képviselői néhány nappal ezelőtt konferenciát tartottak Beogradban, amelyen a szociális törvényhozás reformjáról folytattak tanácskozásokat. A tanácskozások során a munkásbiztosítási, munkásvédelmi és munkafelügyelőségekről szóló törvényjavaslatok ügyében hoztak együttes határozatokat. Ezeket egy küldöttség szerdán átadta a szociálpolitikai miniszternek és felkérte a minisztert, hogy a törvényjavaslatok megszövegezésénél vegye figyelembe a határozatba foglalt kívánásokat.

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, hogy a munkaadói kamarák konferenciájának határozatai kizárólag a munkaadók érdekeit védik, a kamarák elhatározták, hogy a szociálpolitikai miniszter elé terjesztett javaslatuk főbb pontját nyilvánosságra hozzák.

A munkafelügyelőségről szóló törvényjavaslat ügyében a kamarák a következőket kérték: 1. A munkafelügyeletről szóló törvény érvényét szüntessék meg és a törvény rendelkezéseit munkásvédelmi törvénybe iktassák be külön fejezet formájában. 2. A munkafelügyelőket az állam új területi beosztásának megfelelően szervezzék át. 3. A baleseteket felülvizsgáló bizottságba munkaadókat is delegáljanak. 4. Vállalatokat csak a munkaadónak, vagy annak képviselőjének jelenlétében vizsgáljanak felül. 5. A büntetések kirovását a munkafelügyelők javasolják és a büntetés nagyságát a bír szabja meg. 6. A felebbezési határidőket hosszabbítsák meg. 7. A büntetéseket csökkentés és csak első figyelmeztetés után ráják ki. 8. Szüntessék meg a speciális munkafelügyelőségeket. 9. Beograd és Pancsevo területén a központi munkafelügyelőség gyakorolja a vállalatok feletti ellenőrzést.

A jelenlegi munkásbiztosítási törvény ellen már régóta panaszok hangzanak el munkaadói körökben, amelynek véleménye szerint a munkásbiztosítási be- és kijelentési rendszert a végletekig le kellene egyszerűsíteni, be kellene hozni a munkakönyvek rendszerét, amelyekre bélyegeket ragasztanak a munkaadók a teljesített fizetések igazolására. Ilyen bélyegeket a munkásbiztosítópénztárak árusítanak.

A munkaadói kamarák ezeken kívül a centralizáció és autonómiaira vonatkozó előírások módosítását kérik és szükségesnek tartják, hogy az állam is vegyen részt a munkásbiztosításban. A munkásvédelmi törvény mai formájában a kamarák véleménye szerint tulságosan messze megy az engedékenységekben, ezért a munkaadók véleménye az, hogy a hozandó új törvényben olyan intézkedéseket kellene felvenni, amelyeket az ipari termelők is támogatnának.

Intézkedéseket kérnek a munkaadók a munkaidő meghosszabbítás jogának és a túlórára vonatkozó rendelkezések enyhítésének kérdésében is.

BÁCSMÉGYEI
A NAPLÓ -ra

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető készpénzjutalomban részesül!

Nyomtalánul eltűnt egy pancsevői gabonakereskedő

Az a gyanu, hogy meggyilkolták és a holttestét a Dunába dobták

Pancsevőről jelentik: A pancsevői rendőrség néhány nap óta rejtélyes bűnyűben folytat nyomozást. Mintegy két héttel ezelőtt nyomtalánul eltűnt Geyer Péter ötvenegyes éves pancsevői gabonakereskedő és a nyomozás során olyan adatok merültek fel, amelyekből arra lehet következtetni, hogy Geyert meggyilkolták és a holttestét a Dunába dobták.

Geyer két héttel ezelőtt távozott el lakásáról, hogy fizetési ügyekben Sztárcsevő községbe utazik. Elutazása után napokig nem adott semmi életjelet magáról, ami családját rendkívül nyugtalanította, miután Geyer sohasem maradt el hosszabb időre hazulról anélkül, hogy azt be nem jelentette volna. Geyerné miután eredménytelenül érdeklődtek az eltűnt után, jelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást. A rendőrség elsősorban Geyernét hallgatta ki, aki elmondta, hogy férje mindig jókedélyű volt és jó anyagi körülmények között él. Felemlítette még az asszonyt, hogy férje elutazása előtti napon egyik üzlefcélével tár-

gyalt, akivel hevesen összeszólalkozott és amikor elutazott még felzúgott állapotban volt az előző napi összeszólalkozás miatt.

Néhány nappal később a pancsevői halászhajók jelentették a rendőrségen, hogy a város alatt a Duna partján egy sapkát találtak, amelyen lövéstől származó lyuk van, a sapka belsejében pedig vérvnyomok láthatók. A rendőrségről nyomban kiszálltak a helyszínre, ahol megvizsgálták a sapkát és megállapították, hogy a sapkán levő lyuk valóban lövéstől származik, amit világosan elárul a sapka bolyhján észrevehető pörkölés is. A sapkát megmutatták Geyernének, aki abban férje sapkáját ismerte fel.

A rendőrség most széleskörű nyomozást indított a titokzatos ügy felderítésére, mert az a gyanu, hogy a szerencsétlen embert, aki valamilyen módon a Duna partiára került, agyonszórták és a gyilkosok, hogy bűnyűnyük nyomát eltűntessék, a holttestet a vízbe dobták.

A szubotikai villanypörben érdemleges ítélethozatalra utasította a törvényszék a járásbiróságot

A birói indokolás szerint a villanytársaság és az egyes fogyasztók között rendes bérleti jogviszony áll fenn

A szubotikai törvényszéken szerdán ítélezett Carevics Vlahó tanácselnök polgári tanácsa, mint felelviteli bíróság a Jankács Máté szubotikai ügyvéd és a szubotikai Villamos R. T. között folyamatban lévő perben.

Ebben a perben múlt év november 16-ikán hozott ítéletet Hadasi-Kosztics-Kosztá vezető járásbíró és kimondta, hogy a per értéke a polgári perrendtartás 6. szakaszának 6. pontja alapján állapítandó meg, mert a felperes és alperes közötti jogviszony tárgya ingó tárgy — villanyáram — amelyet a fogyasztóknak nyújtanak addig, amíg a villamos társaság koncessziója tart. Az áramszolgáltatás tartama meg van határozva, mert nem vitás, hogy a koncesszió még huszonnyolc évig tart. Miután a felperes saját állítása szerint évente kétezer dinár áru áramot fogyaszt, a per értéke ötvenhatezer dinár, amely összeg a járásbíró hatáskörét meghaladja.

Jankács Máté ügyvéd a járásbíró ítélete ellen felelhezést jelentett be a törvényszékhez, mint másodfokú bírósághoz, megindokolva azt a jogi álláspontját, amely szerint a járásbíró ítéletét tartja illetékesnek a perben való érdemleges döntés meghozatalára. Dr. Manóflóvics Jácó, mint a Villamossági R. T. jogi képviselője, szintén jogorvoslatot jelentett be az ítélet in-

dokolásának egyes pontjai ellen.

A benyújtott felelhezések alapján foglalkozott a kérdéssel a szubotikai kerületi törvényszék és Carevics Vlahó, az ítélező tanács elnöke kihirdette a törvényszék ítéletét, amely szerint az első fokon hozott ítéletet a törvényszék megsemmisíti, az iratokat átteszi a járásbíróhoz azzal, hogy hozzon érdemleges ítéletet.

A törvényszék az ítélet indoklásával kijelentette, hogy a polgári perrendtartás értelmében mindennemű vitás bérleti ügyben a járásbíró illetékes az ítélethozatalra. Miután pedig a jelen esetben nem lehet vitás, hogy a felperes és az alperes között bérleti viszony áll fenn, ennélfogva a per érdemleges eldöntése első fokon a járásbíró hatáskörébe tartozik.

Ami a per értékének a megállapítását illeti, a törvényszék kimondta, hogy a jelen esetben a bérleti összeget nem lehet a Villamossági R. T. koncessziójának lejártáig, vagyis huszonnyolc évi időtartam alapján kiszámítani, hanem csakis egy évi időtartamra.

Míndezeknél fogva a felelviteli bíróság a járásbíró ítéletét illetékesnek arra, hogy első fokon érdemleges ítéletet hozzon.

Életkor szerint állították fel és sortűzzel végezték ki a cár leányait

Egy szentái tanító érdekes naplójegyzetei a jekaterinburgi rémnapiokról

Szentáról jelentik: A Napló cikksorozatához, amely jugoszláviai fültnak adatai alapján a szerencsétlen cári család kivégzésének körülményeiről számol be, legutóbban Ströckl József szentái tanító járult hozzá több érdekes adattal.

Ströckl 1917-ben a Brussilov-féle offenzíva alkalmával Oligánál esett hadifogságba. Innen több ezredmagával gyalog indították utnak Rowno felé, innen pedig az Uralon túli Irbit városába szállították. A huszezer lakosú város száznál is több kilométer távolságra van Jekaterinburgtól. 1917-ben hatalmas foglyótábor rendeztek be a város szélén és ebben a táborban rengeteg szentái, adai és moli származású hadifogoly volt. Ströckl fogságba kerülésének napjától kezdve minden fontosabb és érdekesebb eseményről naplószerű feljegyzéseket vezetett a kezéigébe eső papírdarabokra. A papírszeleteket azután összegyűjtötte. 1918 július 18-ikán megismerkedett egy harminc évi körüli sápadarcú, magastermetű, szőke hadifogollyal, aki

lelkendezve jött egyenesen Jekaterinburgból azzal a hírrel, hogy az ott őrzött cári család minden tagját kivégezték.

Ströckl hadifogoly naplójában a következő elsőszöveg található az idegen hadifogollyal való találkozásáról:

1918. július 18. Dél előtt tízenegy órakor megjelent az irbiti foglyótábor egyik barakkjában egy hadifogoly, aki Jekaterinburgból jött és azt a hírt hozta, hogy a cári családot az elmúlt éjszaka egy pincelakás folyosóján kivégezték. Elmondotta, hogy

elsőszőr a főhercegnőket állították a fegyverek elé. Kor szerint sorakoztatták fel a szerencsétleneket és a kirendelt katonai szakasz egyszerre tüzet rájuk. Tatjana főhercegnőt nem találta halálosan a vörös katonák golyója, mire újból rálöttek és megölték.

Utánuk a carevics került sorra. Amikor már az orosz trón örököse is holtan feküdt a nyirkos folyosó kövéin, az egyik vöröskatoná a gúnyos hangon kérdezte az egész testében remegő cártól:

— No, mit szólsz ehhez a látványhoz? Erzel-e valami fájdalmat?

— Fáj, nagyon fáj, nyoszoróztam a szerencsétlen cár.

EDISON BELL PENKALA
Képviselet:

His Master's Voice, Columbia

GRAMOFONOK
LEMEZEK

Művészi és tánc

ALTERNO-RELAIS
GRAMOFONOSZTÁLY, NOVISAD

TELEFON 24-14, 24-87

— Hát mit gondolsz, azoknak a szülőknek nem fájt, akiknek gyermekeit helomra lötték a háborúban? — hangzott a gúnyos válasz.

Megkérdeztem az ismerlentől, hogy kik végezték ki őket.

— A vörös szakaszban, amelyet a kivégzés végrehajtására rendeltek ki több osztrák-magyar hadifogoly volt, de akadtak közöttük oroszok is.

— Hová vitték a holttesteket?

— Kocsikon a jekaterinburgi erdőbe szállították és az erdő egyik rejtett tisztásán úgy, ahogy voltak ruhásként földelték el a hullákat.

— Honnan tudod te mindezeket? — kérdeztem most már gyanakodva az idegent.

— Mesélte valaki azok közül, akik végrehajtották a kivégzést.

— Hogy hívják?

Az idegen nevetett:

— Azt nem mondhatom meg pajtás, mert magamnak is bujdosnom kell.

A beszélgetést, amelyet fentebb feljegyeztem baraktársaim közül többen végighallgatták.

Eddig tart a hadifogoly naplójegyzete a szörnyű vérengzésről. Ströckl József egyébként kijelentette, hogy az illető írgatott viselkedése, fitkolózása és birtelen eltűnése mindenkiben azt a meggyőződést keltették, hogy

az idegen fogoly maga is a gyilkosok között volt.

Ströckl József elmondotta még, hogy az ismeretlen egyenruhátlan nem viselt rangjelzést és így nem lehetett megállapítani, hogy tiszt volt-e vagy pedig legénységi állományhoz tartozott.

Rendezték az evangélikus lelkészek nyugdíjügyét

A német és szlovák evangélikus egyházkerületek lelkészeinek értekezlete Noviszadon

Noviszadról jelentik: Szerdán délelőtt tartották meg Noviszadon a német evangélikus egyetemes egyházgyűlés rendkívüli ülését, amelyen az esperesség is képviselve volt. Az egyházgyűlést Jahn Jakab pribicevcei főesperes nyitotta meg. Az előki tisztelt Vombolr Lajos torzasi esperességi felügyelő töltötte be. Az egyetemes egyházgyűlés tudomásul vette az esperesválasztást. Néhány héttel ezelőtt ugyanis Jahn Jakab pribicevcei lelkészt főesperessé, Hilkene Fülöp nyugalmazott tanárt esperességi inspektorrá, Klein Ferenc kátyi és Scherer Péter feketiesi lelkészt főjegyzővé választották meg. A konvent tagjai lettek Reitter Péter szekiesi, Scherer Péter feketiesi, Albrecht Heinrich crvenkai és Dekana Konrad novosóvi lelkészek. A megválasztott vezetőség az egyetemes egyház szerdai gyűlésén letette az esküt.

Hilkene Fülöp székfoglaló beszédét mondott. A beszéd olyan nagy hatást keltett, hogy a felügyelő beszédét kinyomtatják és szétszórtják a hívek között.

Az ülésen elhatározták, hogy Crvenka részére egy második lelkészi állást kreálnak jekaterinburgi havi és évi tizenöt métermázsza buza juttatásával. Az egyetemes egyházgyűlés elhatározta továbbá, hogy egybehívják a kiskorúak védelmére és a belső misszióra hivatott tanácsot.

Délután egy órakor az evangélikus lelkészi kar a lelkészi hivatalban értekezletet tartott, amelyen a lelkészség nyugdíjszabályzatát tárgyalták le. Az értekezleten megszabták azokat az összegeket, amelyeket az egyes lelkészeknek be kell fizetni a nyugdíjalapba. A résztvevők délután két órakor társaságban vettek részt.

Ugyancsak szerdán délelőtt tartotta ülését Noviszadon a szlovák evangélikus egyházkerület is. Az ülésen résztvettek Bácska, Bánát és a Szerémség szlovák evangélikus kerületeinek képviselői. A gyűlésen a betegség miatt távollevő Veres Ádám püspök helyett *Klobučki* Gusztáv kulpini esperes és *Abaffi* Ciriill zemuui esperességi felügyelő elnökölték. Résztvett a gyűlésen dr. *Barik* Jan noviszadi ügyvéd, a szlovák evangélikus egyházkerület jogtanácsosa. Az értekezlet a készülő vallástörvényekkel foglalkozott. Veres Ádám püspöknek üdvözlő táviratot küldtek.

TÖZSDE

Zürich, jan. 29. (Zárlat.) Beograd 9.12 ötnyolcad, Páris 20.33 egynegyed, London 25.18 háromnegyed, Newyork 517.75, Brüsszel 72.10, Milánó 27.09, Madrid 67.25, Amszterdam 207.975, Berlin 123.69, Bécs 72.865, Szófia 3.745, Prága 15.31 háromnegyed, Varsó 58.05, Budapest 90.52, Bukarest 3.07 és fél.

Beograd, jan. 29. (Zárlat.) Páris 223.80—221.80, Beogradi értéktőzsde, jan. 29. Hétszázalékos államadóssági kölesön 82.50, négyszázalékos agrárkölesönkötvény 51.50, Ratnasteta prompt 442.50—441, február 414—413.50, március 31-re 417.50—417, Narodna Banka 8400—8385 dinár.

Beogradi gabonaárak, jan. 29. Buza dunai sleg 77 kg. 3 százalékos, áprilisra 213.35, buza szmederevői 76—77 kg. 4—5 százalékos 191, szerbiai tengeri prompt 96 dinár. A gabonapiac irányzata nyugodt volt.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 29. Buza bácskai 77 kg. 210—212.50, bácskai 78 kg. 212.50—215, felsőbácskai 78 kg. 215—217.50, hajó Tisza 78 kg. 217.50—222.50, délbánáti 77 kg. 200—205, felsőbánáti 78 kg. 207.50—210, szerémi 76 kg. 202.50—205, szerémi 77 kg. 207.50—212.50. Árpa bácskai és szerémi 63—64 kg. 125—130. Zab bácskai és szerémi 145—147.50. Tengeri bácskai garantált minőség 105—107.50, bácskai 102.50—105, bácskai II. 107.50—110, bácskai III. Duna 115—117.50, bácskai IV.—V. 120—125, bácskai szárított 120—125, bánáti Duna III. 115—117.50, bánáti Begej III. 115—117.50, szerémi garantált minőség 105—107.50, szerémi 102.50—105, szerémi II. 107.50—110, szerémi Duna III. 115—117.50, szerémi szárított 120—125. Liszt 0gg és 0g bácskai 340—350, 2-es 300—310, 5-ös 250—260, 6-os 185—195, 7-es 145—155, 8-as 112.50—115. Korpa bácskai, szerémi és bánáti jutazsákokban 90—95. Irányzat: buza tartós, különben változatlan. For-

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, jan. 29. Felhajtás 2500 darab sertés. Irányzat változatlan. Árak: zsirsértés la urasági nehéz páronként 300 kg. 156—158, szedett közép zsirsértés 220—260 kg. 148—156, zsir nagyban 170—184, szalonna, 3 darabos, táblás, sózott 146—150, négy darabos 140 fillér kilogrammonként.

Chicago terménytőzsde, jan. 29. Középarfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza március (120.875) 119, május (125.25) 123 egynegyed, július (126.625) 125. Tengeri március (87.25) 86 hétnyolcad, május (90.625) 90 ötnyolcad, július (92.75) 92 ötnyolcad. Rozs március 91, május 89, július 88.

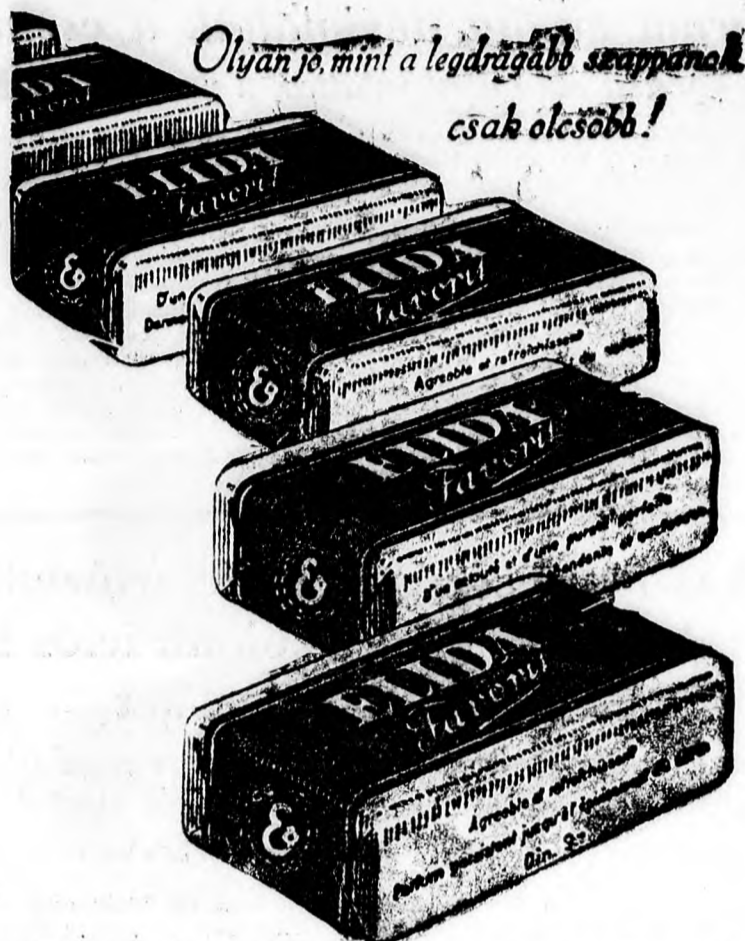
Winnipeg terménytőzsde, jan. 29. Középarfolyamok: Buza május (130.375) 128 egynegyed, július (132.375) 130 egynegyed, október (131.50) 129.5.

Liverpool terménytőzsde, jan. 29. (Zárlat.) Buza március (8 sh 10 és fél d) 8 sh háromnegyed d, május (9 sh 2 d) 9 sh 0 háromnegyed d, július (9 sh 3 háromnyolcad d) 9 sh 2 egynegyed d.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 29. (Zárlat.) Készárúpiac. Irányzat gyengébb. Buza 77 kg. tiszavidéki 24.65—24.95, felsőtiszai 24.30—24.45, fehérmezei 23.70—23.95, pestvidéki 23.80—24.05. Buza 78 kg. tiszavidéki 24.95—25.15, felsőtiszai 24.40—24.65, fehérmezei 23.95—24.15, pestvidéki 24.05—24.25. Buza 79 kg. tiszavidéki 25.25—25.50, felsőtiszai 24.65—24.85, fehérmezei 24.25—24.40, pestvidéki 24.30—24.50. Buza 80 kg. tiszavidéki 25.45—25.65, felsőtiszai 24.75—24.95, fehérmezei 24.30—24.55, pestvidéki 24.40—24.65. Rozs pestvidéki 13.60—13.70, másszarmazású 13.60—13.70. Árpa takarmány Ia 15.80—16.50, sör, felsőmagyarországi 20—22. Zab Ia 14.30—15. Tengeri tiszántúli morszolt 13.40—13.50. Határidőpiac. Irányzat gyengébb. Buza márciusra 23.90—23.91, májusra 24.76—24.77, októberre 23.81—23.82. Rozs márciusra 14.22—14.23, májusra 15.02—15.04. Tengeri májusra 14.70—14.71 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparítás értendő.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 92 (—8), Apatin 166 (—12), Bogojevó 165 (—10), Vukovár 112 (—8), Palánka 92 (—18), Szmederevó 220 (—5), Orsava 178 (—10), Dráva: Oszišek 10 (—4), Száva: Mitrovica 269 (—15), Zagreb 80 (—0), Sabac 130 (—6), Beograd 80 (—9), Tisza: Szentka 76 (+20), Bacsó 74 (+3), Titel 100 (—4).

ELIDA Favorec SZAPPAN

A közoktatásügyi miniszter, a bán és a beogradi egyetem rektora jelenlétében tartják meg a szubotikai jogi fakultás jubileumi ünnepélyét

Makszimovics Bozsza miniszter meglátogatja a szubotikai elemi iskolákat

A szubotikai jogi fakultáson csütörtökön délelőtt tartják meg a Szent Száva ünnepélyt, amelyet *Makszimovics* Bozsza közoktatásügyi miniszter szubotikai látogatása miatt halasztottak el. A Szent Száva-ünnepség keretében üli meg a fakultás tanárkara, valamint Szubotica város lakossága a jogi fakultás alapításának tizedik évfordulóját is.

A közoktatásügyi miniszter csütörtökön reggel hét órák érkezik Szuboticaára *Dunyics* Radoszláv dumai bán és dr. *Mitrovics* Csedimir a beogradi egyetem rektorának kíséretében.

A vendégeket a szubotikai pályaudvaron dr. *Demcsenko* Grigorije a jogifakultás dékánja és a tanári kar tagjai fogadják.

Jelen lesznek a fogadtatáson *Osztojics* Szelimir polgármester, a középiskolai tanári kar kiküldöttei, a

tanítók egyesületének vezetői, továbbá a tanfelügyelők és más hatóságok képviselői.

Makszimovics Bozsza közoktatásügyi miniszter a délelőtti folyamán meglátogatja a középiskolákat és megbeszélést tart a szubotikai jogi fakultás tanári karával. Délelőtti tizenegy órák a miniszter részvesz a jogi fakultás ünnepségén, amelynek programja a következő:

1. Kalácstörés, 2. A dékán jelentése a jogi fakultás tíz éves működéséről, 3. Szent Száva himnusz, éneklés az egyetemi ifjúság férfi kara, 4. A megjutalmazott dolgozatok felolvasása, 5. Az állami himnusz, éneklés az egyetemi ifjúság énekkara. Műsor után a megjelenteket megvendégelik.

A közoktatásügyi miniszter csütörtökön délután több elemi iskolát látogat meg.

Olaszországban nyomtalanul eltűnt a podgoricai polgármester és egy nagykereskedő

A polgármester unokaöccse felkutatásukra utánuk utazott, ő sem ad életjelt magáról

Beogradból jelenti az *Avala*: Az *Avala* ügynökséghez Podgoricáról a következő távirat érkezett:

»Városunk polgármestere *Sztijovics* Mikó gyáros és *Lainovics* Antonije podgoricai nagykereskedő, szabályszerű utlevéllel még a múlt hó 27-ikén, Abbázian keresztül, üzleti ügyben Olaszországba utaztak. Állítólag e hó 5-ikén megérkeztek Bariba, azóta azonban semmi hír sincs felőlük. Polgármesterünk unokaöccse, *Sztijovics* Pére ugyancsak Olaszországba uta-

zott, hogy érdeklődjék az eltűnt rokona után, de elutazása óta öröla sincs semmi hír. Minden kísérlet, hogy különböző intervenciók után értesülést szerezzünk az eltűntek felől, sikertelen maradt. Emiatt az itteni gazdasági körökben és az eltűntek családjai körében nagy az aggodalom. Kérjük Önöket, hogy a nyilvánossággal ismertessék ezt az esetet, amiért köszönetet mondunk. A podgoricai kereskedelmi és iparkamara vezetősége.»

Letartóztattak egy tovarisevői vasutast és fiát, akik három év óta dézsmálták a csomagokat

Egy kocsira való árut találtak a vasutas lakásán

A tovarisevői rendőrség letartóztatta Mihajlov Mitra vasutast és Jován nevű fiát, akikről kiderült, hogy már régebben fosztogatták a kereskedők címére érkezett árukat.

A tovarisevői csendőrséghez és rendőrséghez levek óta érkeztek panaszok kereskedőktől, hogy a címükre érkezett árut hiányosan kapják meg és azt az árut, amit ők küldenek, ismeretlen tettesek szintén megdezsmálják.

A kereskedők az utóbbi időben maguk is megfigyelték az embereket, akik a vasuton a csomagok átvételével és szállításával foglalkoztak és rájöttek arra, hogy az egyik vasutas a tolvaj. Mihajlov Mitra előttük plombálta le a csomagokat, de amikor a kereskedők eltávoztak a plombát letörte, a csomagokat

megdezsmálta és új plombát helyezett a kifosztott csomagokra.

Néhány nappal ezelőtt éppen akkor lepték meg a vasutast, amikor ötven kiló kenderet akart ellopni. A tettenért Mihajlov Mitra beismerte, hogy valóban ő fosztogatta a csomagokat és a kocsikat és ezt már 1927 óta üzi Jován nevű fia segítségével.

A rendőrség házkutatást tartott Mihajlov Mitra lakásán és ott egy kocsira való különböző árut talált. A rendőrség ezután letartóztatta Mihajlov Mitrát és fiát Jován, valamint két tovarisevői kereskedőt is, akiket a vasutas orgazdasággal vádolt meg. A vasutast és fiát szerdán délután átadták a noviszadi ügyészségnek. A kereskedőket egyelőre házi őrizetben tartják.

Sikkasztás gyanúja miatt letartóztatták a zagrebi parcellázó és kolonizációs bank beodrai főtisztviselőjét

A becskerekai vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálati fogságot az 1,800.000 dináros sikkasztással vádolt tisztviselő ellen

Becskerekről jelentik: Feltűnést keltő letartóztatás történt szerdán a bánáti Beodra községben. A becskerekai államügyészség utasítására Beodrán letartóztatták Marsalek Ivánt, az Első Horvát-Szlóven Parcellázó és Kolonizációs Bank főtisztviselőjét.

A bank, amelynek Zagrebban van a székhelye, nagybirtokok parcellázásával és kolonizálásával foglalkozik. Ez a vállalat parcellázta fel a szavóniai Eszterházy herceg és gróf Jankovics-féle birtokokat, nemrég pedig a Beodra község határában elterülő gróf Karácsonyi-féle birtok parcellázására kapott megbízást a tulajdonostól. A vállalat generális meghatalmazással Beodrara küldte Marsalek Iván nevű főtisztviselőjét, aki megkezdte a föld felmérését és értékesítését. Marsalek és a bank vezetősége között az utóbbi napokban nézeteltérések származtak. A bank felszólította kiküldöttjét, hogy számoljon be az eddigi munkáról. Marsalek beküldte a költségvetését és az elszámolását, de a bank a költségvetését horribilnek találta. Marsalek kérte, hogy benyújtott szám-

lóját ismerlék el, de a cég elutasította, mert egyes tételeket nagyoknak és indokolatlanoknak talált. A tisztviselő és a bank között egyezkedési tárgyalások indultak és Marsalek fedezetül bianco váltókat adott a cégnek és megállapodtak abban, hogy per útján döntenek el, hogy mi illeti meg a költségvetésről Marsaleket.

Beodrán tovább folyt a munka, amikor a bank hirtelen megszakította a tárgyalásokat és feljelentést tett Marsalek ellen, akit egymilliónyolcszáz ezer dinár elsikkasztásával gyanúsít. A vállalat feljelentésében kérte Marsalek letartóztatását és vizsgálati fogságba való helyezését. Ezzel egyidejűleg a cég peresítette Marsalek bíráncó váltóit, amelyeket egymillióöttszáz ezer dinárra állítottak ki. A feljelentés alapján letartóztatták Marsaleket és dr. Devecserszki Milán, a becskerekai törvényes vizsgálati bíróját elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Dr. Brattics Dusan ügyvéd, Marsalek védője felfolyamodást nyújtott be a vizsgálati fogság elrendelése miatt.

A moszkvai állami nyomdában készültek a hamis százdollárosok

A berlini csernovac hamisítási bűnper egyik védője bizonyítani tudja, hogy a szovjetkormány két és félmilliárd dollár értékű hamis bankjegyet gyártott

Berlinből jelentik: A Nacht Ausgabe szenzációs jelentést közöl a hamis százdollárosokkal kapcsolatban. A jelentés szerint a cservonehamisítási bűnper Bell nevű vádlottjának védője, dr. Sachs bizonyítani fogja, hogy a hamis százdollárosokat a moszkvai állami nyomdában gyártották.

Sachs dr. bizonyítani tudja, hogy a kínai konfliktus napjaiban nagymennyiségű hamis pénzt gyártottak a szovjet állami nyomdában, többek között dollárt, fontot és yen-t, összesen mintegy két és félmilliárd dollár értékben. A hamis bankjegyeket Kinába csempészték és eredetileg ott hozták forgalomba. Sachs dr. tudja azt is, hogy a hamis pénzgyártást a szovjetkormány három tagja irányította.

titkár jelentése alapján a szövetség igazgatótanácsát csütörtök este ülésre hívták össze, amelyen hivatalos kommunikét fogtak kiadni a létrejött békéről. Az igazgatótanács ülése előtt hivatalos helyről, érthető okok miatt nem adnak nyilatkozatot a sportbéké feltételeiről, azonban a Napló zagrebi munkatársának teljesen megbízható helyről szerzett értesülése szerint a JNS vezetőségének határozata a következő három pontot fogja tartalmazni:

1. Valamennyi alszövetség elismeri a JNS vezetőségét, amely a közgyűlés összehívására vezet a szövetség ügyét,

2. A JNS ezzel egyidőben visszavonja a beogradi, szarajevói és a szubotikai alszövetség vezetőségének felfüggesztéséről hozott határozatát és hatályon kívül helyezi a komeszdrok kinevezését.

3. Rövid időn belül összehívják egy konferenciát, amelyre az ország valamennyi sportegyesülete elküldi képviselőit és revizió alá veszik a szövetség szabályzatát.

A konferencia fog határozni arról, hogy mi legyen az egy hónapon belül Zagrebban összehívandó közgyűlés napirendje és hogy itt egyáltalán szobakerüljön-e a szövetség áthelyezése kérdésére.

Beavatott helyről szerzett értesüléseink szerint valószínűnek tartják, hogy a megegyezés alapján a JNS szabályait gyökeres változtatásoknak fogják alávetni és beogradi sportkörökben sem idegenkednek attól, hogy az alszövetségek autonómiájának kiszélesítése és a szövetség berendezésének teljes megváltoztatása árán lemondjanak a székhely áthelyezésének forszírozásáról.

A szubotikai rendőrség lépéseket tett a kenyérárak letörésére

A járásbíró ítéletileg fogja megszabni a szubotikai kenyérárakat

A szubotikai pékek, mint a Napló jelentette, néhány nappal ezelőtt a fehér kenyér árát négy, illetve három és fél dinárra emelték fel, három, illetve három és fél dinárról.

Medákovics Dusan rendőrkapitány a kenyér árának felemelése után nyomban értekezletre hívta össze a pékeket, akik kijelentették, hogy helypénz tarifa, a buzának átlag ötven dinárral való megdrágulása és az üzemeltetési költségek emelkedése miatt kénytelenek voltak felemelni a kenyér árát különként fél dinárral. Az értekezlet végén Medákovics Dusan rendőrkapitány úgy intézkedett, hogy a rendőrség nem veszi tudomásul az árfelemelést és megtiltotta a pékeknek, hogy a fel-emelt árakon árassák a kenyeret.

Egyes pékek nem vették figyelembe a rendőrség intézkedését és négy dinárért árulták a kenyeret. A rendőrség az egyik pék ellen feljelentést tett, mert megállapította, hogy a rozskenyeret négy dinárért árúsította.

A rendőrség kihágási osztálya úgy döntött, hogy az ügyet átteszi a járásbíróhoz, az alapítva megárdragítás-e négy dinárért árúsítani a rozskenyeret, vagy nem. Amíg a járásbíró az árdragítás leállítására irányuló törvény alapján nem hoz ítéletet, addig a rendőrség nem tesz megtorló lépéseket a többi pékek ellen. A járásbíró az legközelebbi napokban már dönteni fog az ügyben. A bíróság ítéletét nagy érdeklődéssel várják nemcsak a pékek, hanem a fogyasztók is.

Kronométer módjára működik a gyomor

ha szorulás esetén Ön is

MAGNA-PURGA

PORT HASZNÁL

GYERMEKEKNEK 1 kis kanállal, FELNŐTEKNEK 1 nagy kanállal vízben vagy tejben

Ha minden étkezés után egy késhegynyi MAGNA-PURGA-t vesz be, megjavul emésztése, megszűnik a kemény székelés, a gyomorégés, a puffogás, a felfúvódottság és a kellemetlen szájszag. Gyógyítja a gyomor- és bélhurutot, aranyerét és gyomorfekélyt.

Gyógyszertárakban csomagja 4 dinár.

Megegyezés jött létre a futbalsportban

A jugoszláv futbalszövetség csütörtök este visszavonja az alszövetségek felfüggesztését

Zagreből jelentik: A jugoszláv futbalsport zagrebi és beogradi vezetői között az utóbbi napokban megindult tárgyalások pozitív eredményre vezettek. Dr. Riboli, a J. N. S. főtitkára, mint megirtuk, a napokban két ízben is több óráig tárgyalásokat folytatott a beogradi vezérékkel, elsősorban dr. Zsvkovics Szevetiszlávval, a beogradi alszövetség elnökével és ezeken a tárgyalásokon sikerült egy olyan platformot találni, amely alkalmas a végleges sportbéké megkötésére.

Dr. Riboli kedden visszatért Zagrebba, ahol beszámolt a fővárosban folytatott tárgyalásairól. A fő-

Kiegyezett a Bőripar r.-t.

Eredményesen fejeződtek be a tárgyalások

A szubotocai Bőripar r. t. (Industria Koza) válsága ügyében már csaknem egy éve folynak az egyezkedési tárgyalások, amelyek azonban a múlt héten annyira megakadtak, hogy a hitelezők képviselője, dr. Diamant Ernő szubotocai ügyvéd kénytelen volt csőd-kérvényt beadni. Közvetlenül a csőd-kérvény tárgyalása előtt rendkívüli erőfeszítések árán sikerült az akadályokat leküzdeni, úgyhogy a Bőripar r. t. csőd-jének veszélye már teljesen elhárult.

Ismeretes, hogy az adósok között is surlódások voltak, de ezeket a keddi napon eliminálták és az adósok véglegesítették viszonyukat a Jugoszlavenszka Bankával, amely bizonyos garanciákat vállalt. A tárgyalások folyamán a Jugoszlavenszka Banka nagy megértést és messzemenő előzékenységet tanúsított. A szerdai napon a hitelezők többségével létrejött a végleges megegyezés és a kifizetések már meg is kezdődtek.

Közgazdasági körökben általános megnyugvást kelt, hogy a nagy iparvállalat fizetésektelenségének föltötte bonyolult és közel egy éve húzódó ügye kedvező elintéztést nyert.

HIREK

Bálak és mulatságok

Február 1. A vrsaci kereskedő sportklub álarcosbálja a Glückmann-szálló nagytermében. A szentai Tennis Klub bálja az Eugenszállóában.

A szubotocai Francia Klub apacsbálja a Beograd-szállóban. A zenét a komplett Kalocsay jazz-band szolgáltatja. Dagmar-Bemberg hál a Bárányban.

A noviszadi Juida Makkabi sportegyesület elite-álarcsbálja a Szloboda nagytermében. A drávamelléki szlovén vasutasok táncmulatsága Beliscsén, a »Radnicski Dom« teremben.

A bácsi fűzőtőgyelet bálja

Február 2. A Bezdáni Sport Egylet műsoros bálja. A máillidjosi ifjuság jótékonycélú jelmezbálja a Szilágyi-vendéglő összes termeiben.

Február 8. A tenerini tornaklub álarcosbálja a moziteremben. A Szombori T. K. Pierette bálja a Polgári Kaszinóban.

A szubotocai Radnicski Sportklub zártkörű táncmulatsága a Bunjevacska Matica teremben.

A palicsi Kaszinó műsoros táncestélye a kisvendéglőben. A mulatságon a tagok és a vezetés által meghívott vendégek vehettek részt.

A sztaribeceji Tesla kerékpáros sportklub »Miss Tesla 1930« választással egybekötött nagy sportbálja a Böresök-féle étterem helyiségeiben.

A novivrbácsi kereskedők bálja a Greifenstein-hotelben.

Február 15. A szubotocai »Ferrum« bálja a Bárányban. **Március 1.** A vrbási Aero-klub táncmulatsága a Kaszinó összes termeiben.

*

— **A minisztertanács ülése.** Beogradból jelenti az Avala: Szerdán délelőtt feltizenkettőtől negyedkettőtől minisztertanács volt, amelyen Zsifkovic Petár miniszterelnök elnöke alatt folyóügyekről tárgyaltak. A tanács ülésén a külföldön tartózkodó külügyminiszter kivételével a kormány valamennyi tagja megjelent.

— **Kinevezték a legfelsőbb egészségügyi tanács tagjait.** Beogradból jelenti az Avala: Ófelsége Alekszandar király a szociálpolitikai miniszter javaslatára kinevezte a legfelsőbb egészségügyi tanács tagjait. A tanács tizenkét tagja közül hat a beogradi orvosegyetem tanára, kettő zágربی ügyetemi tanár, ezenkívül szpiliti és szarajevói kórházak igazgató főorvosai, dr. Hahn Veljko, a zágربی országos munkásbiztosító hivatal egészségügyi főnöke és dr. Jeremias Riszta, a szubotocai egészségügyi osztály főnöke kaptak helyet a tanácsban. Ófelsége hat rendkívüli és hat póttagot is kinevezett a legfelsőbb egészségügyi tanácsba, amelyek póttagjai között van dr. Nenadovic Joca, a noviszadi állami kórház főorvosa is.

— **Előléptetések.** Beogradból jelenti az Avala: Ófelsége Alekszandar király, az igazságügyminiszter javaslatára Adamovic Mihajlo velikibescerekéri és Voda Jozsip szabalyi járásbírószájl telekkönyvvezetőket a második kategória második csoportjába, Plavics Szevolikut, a velikibescerekéri államügyészség irattárolását pedig a harmadik kategória első csoportjába léptette elő.

— **Kittüntetések.** Beogradból jelenti az Avala: Ófelsége Alekszandar király, a kereskedelmi és építésügyi miniszter javaslatára Putnik Jozsipot, a szubotocai kereskedelmi akadémia igazgatóját a Szent Száva-rend negyedik osztályával, Santic Spiró noviszadi és Popovics Dusan szombori kereskedelmi akadémiai tanárokat pedig a Szent Száva-rend ötödik osztályával tüntette ki. Mirkovic Milévának, a pancsevói női iskola szakoktatójának a szolgálati aranyérmét adományozta Ófelsége.

— **Előléptetések a bírói karban.** Beogradból jelenti az Avala: Ófelsége Alekszandar király, az igazságügyminiszter javaslatára, dr. Lakovics Dusan kikiindai törvényszéki bírót és dr. Kljunics Martint, a szubotocai törvényszék bíróját az első kategória negyedik a) csoportjába, Zsupanovics Jozsip sztaribeceji vezető járásbíró, dr. Szommer Rude noviszadi semmitőszéki titkár, Longinovic Ilja szombori törvényszéki bírót az első kategória negyedik csoportjába, Veljanovic Zlatan sztaribeceji járásbíró, Durburevics Dusan noviszadi, Hadzsi-Koztits Koszta szubotocai járásbíró és Maszlovskij Vladimir velikibescerekéri törvényszéki bírót az első kategória ötödik csoportjába léptette elő.

— **Az új pancsevói rendőrfőkapitány elfoglalta hivatalát.** Pancsevőről jelenti: A legutóbbi kinevezések alkalmával Pancsevóra dr. Kocsa Miloje zemuni rendőrfőkapitányt neveztek ki rendőrfőkapitánynak. Dr. Kocsa a napokban érkezett Pancsevóra és átvette dr. Sztjakovics Bogdán eddigi főkapitánytól a rendőrség vezetését.

— **Február 9-ikén fejezi be működését a szubotocai adókövető bizottság.** Szubotocán már három hónap óta folynak a kereseti és a forgalmi adókövetések. Az adóigazgatóságnál működő adóigazgatóság február 8-ikára tüzte ki az utolsó adótárgyalást.

— **Kinevezés.** Teofanovics Mita volt tartományi tisztviselőt a báni gazdasági osztály tisztviselőjévé neveztek ki.

— **A vendéglőegyesületek szövetségének kongresszusa Beogradban.** Noviszadról jelenti: A vendéglős egyesületek szövetségének beogradi központi szerve csütörtökön kongresszusra hívta meg a szervezetéhez tartozó egyesületeket. A kongresszus napirendjén a vendéglősiparosok érdekeinek megvédése szerepel. A vezetés ebből az ügyben memorandumot is készített és azt küldőtségen utján kívánja a pénzügyminiszternek átadni. Tervbevétek a vendéglős egyesületek dunabánási szövetségének a megalakítását is.

— **A noviszadi tejtermelők szövetkezete tanfolyamot rendez.** Noviszadról jelenti: A noviszadi tejtermelők szövetkezete elhatározta, hogy Rumán teigazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamot dr. Krsztosnoszics Szava egyesületi titkár fogja tartani. Eddig nyolcvan hallgató jelentkezett. A tanfolyam előrelátólag két hétig tart.

— **A noviszadi munkáskamara új székháza.** Noviszadról jelenti: A noviszadi munkáskamara új székházának a tervrajzát a kamara bemutatta a városi tanácsnak, amely azt elfogadta és jóváhagyta. A kamara a legközelebbi napokban kiírja az árlejtést az építési munkálatokra.

— **Ítélet a Nagy István-pörben.** Budapestről jelenti: Az itélőtábla dr. Nagy Istvánt a lopás büntette, hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége címén emelt vád alól felmentette, ellenben bűnösnek mondotta ki egyrendbeli megvesztegetés büntetésben és ezért 3 évi fegyházbüntetésre, 1000 pengő pénzbüntetésre és 10 évi hivatalvesztésre ítélte el. Dr. Fazekas Endrét a tábla közokirathamítás büntette alól felmentette, de sikkasztás miatt 5 hónapi fogházra és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Dr. Gazda Györgyöt a tábla megvesztegetés büntette miatt 9 hónapi börtönbüntetéssel, 1000 pengő pénzbüntetéssel és 5 évi hivatalvesztéssel sújtotta. Nagy Istvánné, Lubik Jucit és Nemes Rózsit a tábla is felmentette.

— **A szentai kereskedelmi egylet gyűlése.** Szentáról jelenti: A kereskedelmi egylet dr. Zagorica Iván közjegyző elnöke alatt kedden este gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy átiratot intéznek a noviszadi kereskedelmi kamarához, hogy intervenáljon a dunai bániságnál, egységes zárórendelet kiadása érdekében. Az évi közgyűlést február 16-ikán tartja az egyesület.

— **Áthelyezés.** Beogradból jelenti az Avala: Ófelsége Alekszandar király Obradovics Zsvivat, a szubotocai vasutiggazgatóság eddigi tisztviselőjét Csacsakrara forgalmi főnökké nevezte ki.

— **Mezőgazdasági előadás Szentán.** Szentáról jelenti: Hajdu Gyuro városi adótszjt kezdeményezésére a báni szerb földművelőszövetkezet szentai fiókjának vezetőségéé nagyszámu érdeklődő gazda és mezőgazdasági munkás jelenlétében az Apolló-moziban népszerű előadást rendezett. Gyurics Márkó állatorvos az állatbetegségekről adott elő, Durman, a szövetkezet elnöke a múlt évi munkálkodást ismertette. Az előadásokat vetített képekkel kísérték.

— **A szentai hadirokkantegyesület évi közgyűlése.** Szentáról jelenti: A napokban tartotta a szentai hadirokkantegylet évi tisztújító közgyűlését Csányi Endre elnöke alatt. Az elnök jelentését, valamint Gombó Istvánnak, a számvizsgáló bizottság elnökének jelentését tudomásul vették. Ezután megválasztották az új tisztikart. Elnök lett Csányi Endre, alelnök Szávcics Glisó, pénzáros Matyko Dobokai András. Választmányi tagok: Gyurcsik Béli, Bártki János, Gyatkov Jován, Szepesi Ferenc, Hangya István. A számvizsgáló bizottság tagjai: Gombó István, Osvacsek István, Kovács Péter, póttagok Vukadinovics Spira és Szoricsik József.

— **Tűz Szentán.** Szentáról jelenti: Szerdán délelőtt Rosenfeld Hermann üzletében tűz támadt. Az üzlet személyzete gyorsan közbelépett és hamarosan eloltotta a tüzet. Rosenfeld oltás közben mindkét kezén égési sebeket szenvedett.

— **Új végrehajtó Noviltebejen.** Noviltebejről jelenti: Dr. Dzsigruski Mladen becskerekéri járási főszolgabíró Topalovics Simeont Noviltebejre végrehajtónak nevezte ki. Az eddigi végrehajtót, Thimotén Alekszát Szrpszkiitebejre helyezték vissza.

— **Lemondott a noviltebeji községi albiró.** Noviltebejről jelenti: Juhász Jozsip községi albiró benyújtotta állásáról való lemondását. Az új albiró személyre nézve még nem történt döntés.

— **A szrbóbráni dobrovoljácok egyesületének közgyűlése.** Noviszadról jelenti: A szrbóbráni dobrovoljácok egyesülete Pivnicki Zsarkó elnökletével közgyűlést tartott, amelyen az egyesület múlt évi jelentését terjesztették elő. A jelentés elfogadása után megválasztották az új tisztikart. Elnök újból Pivnicki Zsarkó lett és a vezetés többi tagja is általában a régi maradt.

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK
SEMMEERING
Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m.
Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (erelőtt Vécsey) 800 m. — Pension Dr. Hecht 1000 m.

— **A sikkasztással vádolt Csatic Mirkó hünnyűben csütörtökön délután hirdetik ki az ítéletet.** A szubotocai törvényszéknek szerdán folytatta Bozsics Milán törvényszéki elnök büntetőtanácsa a hivatali sikkasztással és csalással vádolt Csatic Mirkó volt szubotocai javadalmi hivatalnok hünnyűjét. A szerdai tárgyaláson a bíróság négy tanut hallgatott ki: Mánics Velja kereskedőt, Vojnics-Zélics Márkó vendéglőt, Krsztics Vlasztimirt, a szubotocai teherpályaudvar főnökét és Aradzki Gyuro városi fogyasztási adóhivatalnokot. A tanuk kihallgatása után a védelem elállt a megnevezett, de meg nem jelent tanuk kihallgatásától, mire az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek jelentette ki. Ezután Makszimovics Szvetisláv államügyész tartotta meg vádbeszédét, amelyben teljes egészében fenntartotta a vádat és szigorú büntetés kiszabását kérte a bíróságtól. Dr. Kanec Mihovil védő kérte a bíróságot, hogy az ítélethezatalnál vegyék figyelembe, hogy a vádlott állás és kereset nélkül volt. A védőbeszéd elhangzása után Bozsics elnök közölte, hogy az ítéletet csütörtökön délután fél négykor hirdeti ki a bíróság.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint többnyire boros, ködös, esőre hajló idő várható, némi hőszűnyedéssel.

— **Kramer Imre hangversenye Becskerekén.** Becskerekéről jelenti: Kramer Imre, a kiváló szubotocai hegedűművész csütörtökön este kilenc órakor a Korona-szálló nagytermében tartja meg becskerekéri hangversenyét. A koncert iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Összeütközött két repülőgép, meghalt két pilóta.** Kopenhágából jelenti: Gjerdser közelében katonai repülőgéparlatok közben két katonai repülőgép összeütközött. A két gép lezuhant s mindkét pilóta szörnyethalt.

— **Jazz-band és rádiózene a Dagmar-Bemberg bálon.** A szubotocai kereskedelmi alkalmazottak február 1-én Dagmar-Bemberg bálja iránt, amelyet a Bárányban rendeznek, nagyarányú érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség számtalan frappans újitással gondoskodott a bál közönségének szórakoztatásáról. A toalettkonkorsó első díja egy értékes selyem paplan Vujkovic Péro divatruházából. A bálon a zenét egy kitűnő jazz zenekar mellett Konrath orgon rádiója fogja ellátni. Aki tévedésből nem kapta meg meghívóját, forduljon az egyesület titkárságához, Fra Jese tér 3. szám alá.

Ne kinozza gyermekeit a közönsöges,
nyulós csukamájolajjal
mert a gyermekek a
JEMALT
jőizü csukamáj készitmény keit mes izétől
el vannak ragadtatva. Kapható minden
gyógyszertárban és drogériában.
kis csomagban 25 dinár, nagy csomagban 41 dinár

— Leszállítják a városi üzletek bérletét. A szubotici városi tanács szerdán foglalkozott a városi üzlethérlők kéréseivel, amelyekben az üzletek bérletéről a nehéz gazdasági helyzetre hivatkozva kérik, hogy bérösszegeiket csökkentsék. A városi tanács legutóbbi közgyűlésen elvi határozatot hozott ebben az ügyben és azt határozta, hogy a városi tanács a saját hatáskörében járjon el. Ezt a munkát szerdán kezdi meg és több kereskedő kérését vették napirendre, de végleges határozatot csak a jövő hónapban hoznak. Kilitás van arra, hogy minden kereskedő üzletbérlet átlag huszonöt százalékkal leszállítja a városi tanács.

— A közigazgatási bíróság elvi döntése a tisztviselők nyugdíjügyében. Szentáról jelentik: A közigazgatási bíróság Burány János volt szentai adóügyi tanácsnok nyugdíjügyében a következő elvileg döntést hozta: Az ideiglenesen nyugdíjazott és később állásába visszahívott tisztviselőknek nyugdíjévébe beszámítandó az ideiglenes felmentés és az újból való kinevezés között eltelt időtartam.

— Városi közgyűlés Kikindán. Kikindáról jelentik: A város képviselőtestülete szombaton tartja rendes havi közgyűlését, amelynek tárgyszoraián több fontos ügy szerepel. A közgyűlésen Ratarov Zsivojin polgármesterhelyettes elnököl.

A modern nő nélkülözhetetlen szépségpótlója

NATALIA-KRÉM

Már egyszer használat után eldöntött minden szépségvágyt. — A bőrt üdítővé varázsolja és az egyszerűségének titka a huszadi század legjobb arcpofozása. Gyárja és értékei:

Joanović T. Simon gyógyszerész
Debeljača 10 24

— Aranylakodalom. Petrovoszeléről jelentik: Radocic Andras petrovoszelői lakos és felesége született Oroszi Verona a napokban ünnepelték házasságuk ötvenes évjubiläumát. A jubiliás házaspart szerencsekívánatokkal halmozták el.

— Megfonta az apját. Noviszadról jelentik: Gavrilovic Pera csunagi gazdálkodó régebben észrevette, hogy valaki megdézsmálja gabonaráktárát. Most kiderült, hogy a házitólvalj Miodrag nevű fia, aki ellen Gavrilovic feljelentést is tett. A fia a csendőrségen beismerte a lopásokat, mire letartóztatták és átadták a noviszadi törvényszéknek.

— A dunabánsági női fodrászok fésző verseny Szuboticián. Február 23-án a dunabánsági női fodrászmesterek és szecdek Szuboticián a Beograd-szálló üdőtérében fésző versenyt és utána táncmulatságot rendeznek. A győztesek értékes díjakat és diplomát kapnak. Jelentkezőket elfogad és részletes felvilágosítást ad Raniszavlevics Sztevan, Szubotica, városbáza.

Dr. Seidi GYOGYPENZIO

(KURHAUS) CRIKVENICA
Tengeri fűző és klímatisz gyógyhely. — Egész éven át nyitva!
1. rendű intézet. Közvetlen tengerparton a strandtól és a gyógyparktól. Kényelmes berendezés, szobák balkonokkal és loggiákkal. Fürdők. — Fűződelegáltak gyógyhasználat nélkül is. — Május 1-ig megrövidült árak. — Részletes prospektus kívánásra.

— Dalest a noviszadi tisztítottban. Noviszadról jelentik: A noviszadi tisztítottban esüförtökön, dalestet rendeznek, amelyen Archipova Nána, a neves operaénekesnő, dr. Kapamadzsija Zsárkóné, Niklics Regeljae Dragica, Tóth Ljubica, Tóth Anna, Jovanovics Jelena, Baranoff Nikola operaénekes és Rajherics Rája karmester működnek közre.

Ballengrud a gyorskorcsolyázás Európa-bajnoka. Drontheimról jelentik: Elsőrangú pályán folytak le Drontheimban a gyorskorcsolyázás Európa-bajnoksági küzdelmei, amelyet a norvég Ballangrud — honfitársa, a világbajnok Thunberg távolléte következtében — főként nyert meg. Ballangrud eredményei a következők voltak: 500 m.: 41.9 mp., 500 m.: 8:35.1 p., 1500 m.: 2:20.9 p., 10 km.: 17:47 p. Végeredmény: 1. Ballangrud (Norvégia) 196.7 pont, 2. Staksrud (Norvégia) 200.7 p., 3. Stenbeck (Norvégia) 203.1 p., 4. Van der Scheer (Hollandia) 205.1 pont.

— A szentai körzetben cigányok nem utazhatnak vonaton. Szentáról jelentik: Az állami vasutak igazgatóságának utasítására a szentai főszolgabíróság rendeletet adott ki, amely szerint három hónapig a szentai és környéki cigányok nem utazhatnak vonaton. A rönvel kiadására a szentai és környéki cigányok között fellépt kiütéses tüfuz adott okot.

P. Krupeževića (Rudics) uccai üzlete átalakítás miatt szombat reggelig zárva

A megnyitás szenzációs lesz!

Kísérje figyelemmel a

Korhec

szálmagyárnak a Napló péntek reggeli számában megjelenő közleményeit

— A bácsi püspöki uradalom záróvadászata. Bácsból jelentik: Hétfőn zajlott le a bácsi püspöki uradalom idei utolsó vadászata előkelő vendégek részvételével. A vadászaton nagyon jó eredménnyel zárult, amennyiben huszonöt fánkakas és ötven nyul került terítékre. A gyönyörű időben megtartott vadászaton résztvettek a beogradri diplomáciai testület részéről: Henderson angol konzul, meghatalmazott miniszter, Blackmay angol attasé, Starock követési titkár, a eschszlóvak katonai attasé, Novakovics spanyol követési titkár, azonkívül Beogradból Sztojadinovic volt pénzügyminiszter nejevel, dr. Jankovics Velizar volt közlekedésügyi és Jovanovics Vasza volt igazságügyi miniszterek, Szomborból dr. Makszimovics Sztevan polgármester, Petrovics Milivoj nyugalmazott főispán, dr. Bugarszki Nenad királyi közjegyző és Karakasevics Milivoj, Odszacról dr. Ertl János kendergyári igazgató. A vadászaton Nemes Béla igazgató rendezte és vezette.

— A petrovoszelői ipartestület közgyűlése. Petrovoszeléről jelentik: A petrovoszelői ipartestület a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését, amely viharos lefolyású volt. Az ipartestület vezetősége ugyanis már régebben hérbendta az ipartestületi ülést elválni, hogy a közgyűlés hozzájárulását kikérte volna. A gyűlésen megjelent tagok emiatt hevesen tiltakoztak a vezetőség ellen és az új vezetőségbe a régi vezetőségi tagok közül egyet sem választottak. Az új vezetőség a következőképpen alakult meg: elnök Topalszki Szime, alelnök Kocsis Mihály, választmányi tagok: Bugarszki Brankó, Ifjabb Tóth István, Sztanojev Jóvó, Horvát Pál, Bugarszki Mirkó, Darahos János, Zsárics Óhrád, Gaál András, Nona Dusan, Samu István, póttagok Sztankovics Nika, Bugarszki Mita, Horvát Márton és Huszágh József, jegyző Sztojadinovic Koszta, felügyelőbizottsági tagok Jovicsics Ácó, Kozma Pál és Fekete János.

— Eltemették a becskerekeli sörgyári gyilkosság áldozatát. Beeskerekéről jelentik: Hétfőn délután temették el Krha Vladimirt, a becskerekeli sörgyári tragikus végetért sörmestert, akit Tunic Miles elbocsátott munkás agyonlőtt. A temetésen résztvett a sörgyár egész személyzete Friedrich igazgatóval az élén. A temetési szertartást dr. Kovács István pápai prelátus, apátplébános végezte. A gyilkos Tunic Miles a vizsgálóbíró kihallgatva, aki előtt Tunic megismételte beismerő vallomását és kijelentette, hogy az volt a szándéka, hogy ha ellenfelel végez, öngyilkos lesz. Már meg is írta bucsulevelét édesanyjának Mokinha, azonban nem volt hátorsága az öngyilkossághoz. A bucsulevelét, amit a gyilkos az anyjának írt, meg is találták a zsebében.

— Pályázatot irtak ki Szuboticián egy állatorvosi állásra. A szubotici városi tanács szerdán pályázatot irt ki egy szerződéses állatorvosi állásra. Pályázatot február 10-ikéig kell benyújtani a polgármesteri hivatalhoz.

»Arábia« hajleszték minden színben 25 dinár. Közvetlen Intézet, Star Bečel.

— Megnyit a Novivrbász—pécsl telefonforgalom. Noviszadról jelentik: Novivrbász és Péc között a telefonforgalom szerdán nyit meg. Ez a kilencedik nemzetközi telefonvonal, amelyhez Novivrbásznak közvetlen kapcsolata van.

Sanatorium Gutenbrunn, Baden bei Wien. Ideális téli és tavaszi tartózkodási hely, védett fekvés, minden komfort, legmodernebb orvosi berendezés, szivállomás, diétás kurák, kénes fürdők, Zander-terem.

— A pancsevői rendőrség múltévi munkája. Pancsevőről jelentik: A pancsevői rendőrség múlt évi munkájáról szóló kimutatás most készült el. A kimutatás szerint az 1929 év folyamán Pancsevón a rendőrség nyomozást folytatott 5 államelleni hüncselekmény, 22 hatóság megsértése, 5 emberölési kísérlet, 2 magzatelhajtás, 12 súlyos testi sértés, 2 erőszak bűntette, 2 rablás, 7 tüzeset, 1 gyújtogatás, 56 nagyobb lopás, 83 kisebb lopás, 18 csalás, 26 különféle kihágás ügyében, amelyekből kiderítetlen maradt 45. Öngyilkosság előfordult kettő és öngyilkossági kísérlet szintén kettő. A rendőrség ipari osztálya 1929-ben kiadott hatvanhárom iparendelést, kisiparosoknak hetvenkettő, kereskedőknek ötvenkilencet. Töröltek ugyanabban az évben összesen 85 iparendelést.

— Aki sovány és ideges, vagy álmatlanságban szenved, igyék Gerber-féle dupla maláta »Gölt« fekete sórt.

— Február elsőjén kezdődik Landau Juliska tánciskolájában az újabb táncoktatás. Február elsőjén kezdődik meg az újabb táncoktatás kezdők részére Landau Juliska tánciskolájában. Jelentkezni lehet mindennap a tánciskolában, Pasliceva ucca 10. szám alatt.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványosdás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrküritések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes »Ferenc József« keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József viz mindig kitűnően beválik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

FILM

Az én talizmánom

Nagy Kató új filmje a Lifka-Moziban

A Szuboticiáról indult berlini filmszféra művészi fejlődésének újabb jelentős állomásán mutatja be az a szórakoztató vigjáték, amely *Az én talizmánom* címen esütörtöktől kezdve kerül vetítésre a Lifka-moziban.

Nagy Kató egy nagy divatszalon kis kifutólányának egyszerű ruhácskájában jelenik meg a film elején. A csinos és eleven boltilány regényes körülmények között ismerkedik össze egy Murgere emlékeztető bohém társasággal, amelynek egyik tagja a fiatal és mellözött Shakespeare színész csakhamar szerelmre gyullad a kis masamód Iránt. Nagy Kató, alias Margot Sander a művészbálon megtetszik a divatos varieté igazgatójának, aki szerződötési ajánlatot tesz neki, de Margot csak azzal a feltétellel hajlandó sztrárá lenni, ha a direktor ideálját, a fiatal színészt is le-szerződöteti. Kívánsága teljesül és Margot Sander-től rövid nyolc nap alatt ünnepezt táncosnó lesz, aki Shakespeare színészből rövid uton revütáncosnó avanzsált szerelmevelélt forró sikereket arat. Közben ösz-szetűz ideáljával, aki hosszabból a konkurrens revütáncosnóval kezd fölörtölni. Sok mulatságos bonyoladom keletkezik ebből, Margot számtalan horsot tör szerelme és vetélytársnője orra alá, végül is azonban minden jóra fordul és a szimpatikus kis táncosnó boldog lesz szíve választottjával.

Nagy Katónak Samborsky, Tiedtke és a rajnaparti Hollywood néhány más kitűnősége asszisztál a jól rendezett és tetszötös interieurökkel tarkított filmben.

(—)

SPORT

Noviszád győzelmével végződött a Noviszád—Odszaci ping-pong verseny

Odszacról jelentik: Elsőizben találkozott Noviszád és Odszaci ping-peng csapata vasárnap Odszacin. Noviszád színeit a négy legjobb játékos: Klauber, Szénássy, Dietrich és Roth képviselte. Noviszád biztos favoritja volt a mérkőzésnek a kezdő odszaciakkal szemben.

Noviszád játékosai egytől-egyig kitűnő játékot produkáltak. A csapat legértékesebb játékosa Klauber, míg Szénássy, Dietrich és Roth játéka egy színvonalon áll.

Odszaci két nőjátékoskal a férfiak mellett vonult fel. Mathész Lenke és Heitz Katia az erős ellenfelekkel nem tudtak megbirkózni, míg Lemler és Blazsek F. párosban igen vesztélyesek voltak a vendégrekre. A noviszadi válogatott csapat az összes számokat megnyerte. Az odszaci ping-pong körök komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy február végén vagy március elején Odszacin megrendezik az országos ping-pong bajnokságot, amelyen az ország legjobb versenyzői is résztvesznek.

Városközi boxmérkőzés Oszijek város bajnokságáért

Oszijekről jelentik: Az oszijekli boxegylet vasárnap, február 2-ikán rendezte meg első városközi box-versenyét. A versenyre a helyi boxolókon kívül Beograd és Szubotica legjobbjai neveztek be. Az érdekesnek ígérkező mérkőzés vasárnap délelőtt tíz óraker tartják meg a Royal-szálloda mozitermében.

A mérkőzés programja a következő:

Rizmann (Beograd)—Bolvary (Oszijek).

Csabanovics (Beograd)—Stelzer (Oszijek).

Huterer (Beograd)—Djurity (Oszijek).

Kostity (Beograd)—Hailovity (Oszijek).

Dvority (Szubotica)—Stojkovity (Oszijek).

Mladinovity (Szubotica)—Szlabinac (Oszijek).

A mérkőzés legkiemelkedőbb száma a beogradri Rizmann és az oszijekli Bolvary küzdeleme lesz. Rizmann jelenleg jugoszláv bajnok. Az oszijekli Bolvary is kitűnő formában van és öt kilóval nehezebb Rizmannnál.

A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és a környékből is sokan váltották meg elővetelben jegyeiket.

Olcsó árak! Fűzők Olcsó árak!

orvosi rendelésre, haskő ök a legmodernebb

vitalisban

Gutai-nénál, VII., Ostojiceva ul. 15

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSEMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Fuziók a kereskedelemben

Irta: Lepadát Milos

Előre becsátom, hogy a fuzióknak nem célja megszüntetni gazdasági egységeket és azokat kikapcsolni a termelésből. Bár az egységek számát csökkenti az összevonással, az összeolvadók módját ad eredményesebb munkálkodásra, jobb tőke, idő és helyzet kihasználására, a munkamegosztással pedig a tehetőség és képesség helyes irányú foglalkoztatását és kihasználását is lehetővé teszi. Nem minden jó bevásárló egytől jó eladó is és viszont. A jó áruismeret nem jár mindig jó piacismerettel, vagy a tőke sincsen mindig tudással párosulva. Jó párosítással hány üzlet lendülne fel tulajdonosaik és az egész szakma javára.

A kereskedelem termelő szerepe abban van, hogy az árukat rendeltetési helyeikre juttatja, hogy a vevőkönzés igényeinek felismerésével új típusok gyártását mozdítja elő, szervezettel lehetővé teszi az áruk célszerű elosztását és a fogyasztás, illetve termelés fokozását. Ahogyan ma el sem képzelhető kereskedelem gyáripár nélkül, ugy nem képzelhető el gyáripár kereskedelem nélkül. A kereskedelem a mezőgazdaságban kihatással van nemcsak az áralakulásra, de a minőség és faj megjavítására azért, hogy mindig a jobb, a megfelelőbb minőségű termékeket keresi. Nemkülönben egyes fegyártmányok feldolgozásával is termelő munkát végez a kereskedelem.

Szinte naponta olvassuk a lapokban, hogy a gyáripár minden ágában, a bányászatban, a bankvilágban, fuziók, összeolvadások történnek. Az egyes gyárakat, üzemeket, vállalatokat erre a gazdasági helyzetet, a kényszer és a célszerűség veszi rá. Számuk bár megeszappan, de egyrészt a verseny kikapcsolásával az áralakulás egészségesebbé válik, másrészt a tőkék és erők összevonásával lehetővé lesz a nyugodtabb, racionálisabb, kisebb rezselvel dolgozó termelés. Az erők koncentrációja ma már általánosan tudott és követett módja a termelés megjavításának és az üzemfenntartás biztosításának. És mégis milyen másként van a kereskedelemben.

A kereskedelem szoros szervei összefüggésben van mindennemű gyáripárral és a pénzügyvilággal s így természetesen volna, hogy ő is kövesse legalább részben amazok példáját, hisz a gyáripárra és pénzpiacra is ugyanazok a gazdasági tényezők hatnak károsan, vagy földvösen, mint a kereskedelemre. Egyik gyáros, vállalat, vagy bank sem adja fel szívesen önállóságát, de szívesebben választja ezt a módot, mintsem, hogy önállóan tönkremenjen, vagy legjobban esetben márholnapra tengődő, nagyfejű törpe üzem maradjon.

A kereskedelemben is elkerülhetetlen a munkamegosztás, mely lehetővé teszi a specializálódást és így a tehetőség, vagy képesség nagyobb kihasználását, illetve kifejtését. Mit ér az aranyozott betűjű cég a szép portálon, ha a kereskedő arcát a gond barázdái szántják? Mit ér az önállóság, ha kezeink, vagy lábaink satnyák, sorvadozók? Ha az egyik kereskedőnek feteget a keze, a másiknak abból a szakmából a lába és társulnak, akkor a jólába majd jár az üzlet után, a jókézü meg majd ül a boltban és ott megfog minden kínálkozó alkalmat az üzletkötésre és pénzszerezésre. Nem jobb megoldás ez, mintha a rossz lábú önálló, nem tud üzletéből kimozdulni, a rossz kezű egyéni cég pedig többé kevésbé megbízható alkalmazottat kénytelen tartani, aki helyette az üzletet megfogja? Csak rosszfejük ne társuljanak, de teljesen tönkrementek sem!

Két szerény tőke összetéve már versenytállók. Két energiaforrás összekötve már hatványozott erőt is kifejthet. Két ember egymás közt könnyebben osztja meg a munkát. Négy szem többet lát. Egy megtakarított üzletelviség bére, világitási, fűtési költségei, mindkét társult főnöknek már 50%-ig biztosítják a megélhetést. Hol van még a nagy személyzeti megtakarítás, mely elérhető. De az adó sem utolsó dolog.

Azt látjuk, hogy az üzletek száma csökkenőben van. Ez egészen természetes folyamata a gazdasági életnek. Ahol kevés és gyenge a fogyasztókönzés, ott nem lehet sok jólmenő üzlet. A mai lakosság alig pár százalékkal szaporodott a háború előtti népességhez képest, viszont fogyasztóképessége körülbelül a

fele amannak, míg az üzletek, a kereskedők száma mindenütt megkétszereződött, sőt egyes szakmákban megháromszorozódott. Ebből a helyzetből világos, hogy nem a fogyasztókönzés huzhatja a rövidenbet, hanem csakis a kereskedők. Bizonyos mértékben kivételek Beograd, Zagreb, Szkoplje, Noviszad kereskedői.

Már mostan nem volna-e sokkal jobb, mielőtt sok-sok kereskedő kényszerítve lesz üzletét felosztalni, bezárni, ha valamelyik szakmabeli kollegájával összeteszik kisebb-nagyobb még meglévő tőkéjüket, tudásukat és teljes munkakedvüket és elkezdik jobb alapon az eddigi tapasztalatok alapján előről, ki-

Beütött a krach a tojás világpiacán

A nyugati fogyasztó államok kirakodó állomásain vagonszámra áll a keletre importált tojás, amelyet a szállítók kénytelenek árveréseken potom áron eladni — A nyugati államok túltermeléséből következően válságos helyzetbe kerültek a keleti államok termelői és exportőrei

A külföldi nagy napilapok és a közgazdasági sajtórgánumok pánikszzerű híreket közölnek a tojáskrachról, amely több körülmény közrejátszása folytán a világpiacán beállt. A lapok szerint bekövetkezett az az egyedülálló, de egyáltalán nem meglepésszerű helyzet, hogy a téli hónapok ellenére a nagy nyugati fogyasztó államokban

óriási mennyiségű tojásfeltelek vannak és ennek következtében a világpiacán katasztrófálissá vált a helyzet.

A külföldi lapokban eleinte csak szórványos jelentések láttak napvilágot a fenyegető krachról, de az újabb jelentések már adatokkal alátámasztott híreket közölnek arról, hogy a tojási piac megrendült és teljes összeomlással fenyeget. Ez az állapot közelről érinti a keleti exportállamok gazdasági köreit, amelyek

a nyugati tojástermelés és a nyugati államok felhalmozódott hihetetlen mennyiségű exportált eladatlan és eladhatatlan tojásmennyiségek miatt kritikus helyzetbe kerültek,

mert ha a jelenlegi viszonyok nem változnak meg, kénytelenek lesznek a további tojásexportot beszüntetni, ami beláthatatlan következményekkel jár a keleti termelő államok gazdasági szempontjából. Ugyanis

ha a keleti államok termelői nem tudják a nyugati államok egyre erősödő termelésével felvenni a versenyt a keleti államok, amelyek eddig egyedül uralták a nyugati tojási piacot, elvesztik lábuk alól a talajt és a termelt tojásmennyiségeket nem tudják sehol sem elhelyezni.

A tojási piac katasztrófális helyzetét az egyik nagy külföldi szaklap a következőkkel indokolja:

»A háború után a nyugati államok: Németország, Franciaország, Olaszország, Svájc, Belgium, Hollandia, Anglia és Ausztria voltak a keleti termelő államok tojási piacai. Ezek a nyugati államok korlátlan mennyiségű tojást vettek fel, mert a tojás ezekben a jobbra ipari államokban

luxuscikk volt.

Az évek folyamán azonban nyugaton konszolidálódott a helyzet, a nyugati államok gazdaságai is berendezkedtek a tojástermelésre és lassú, szívós munkával elérték azt, hogy felvehették a versenyt a keleti államoktól exportált tojással.

A keleti termelő és export államokra az első csapást az angol piac elvesztése mérte.

Öt évvel ezelőtt Anglia megszünt fogyasztó állam lenni, mert a belföldi termelés és gyarmatainak igen olcsó termelési fedezte a szükségleteket és nem szorultak többé a keleti államoktól exportált tojásra. Az angol piac elvesztését intenzíven érezték a keleti termelő államok, elsősorban Jugoszlávia, Magyarország, Románia.

Az angol példát követték a többi nyugati államok

esetében, hogy majd nagyra nőhessenek?

Szerintem ez is egyik módja az egzisztenciamentésnek, még pedig morális és reális módja. Itt azonban két nehézség van, az egyik az, hogy a két társnak olyannak kell lennie, akik mindenképpen kiegyensúlyozzák egymást.

A másik nehézség abban van, hogy egy cég nehezen állapítja meg magáról, hogy ő kicsi és gyenge s rászorul a társulásra. Hisz mindnyájan tényezők vagyunk az üzleti életben vevőkörrel, renoméval, tapasztalattal, meg sok hasonló bajosan mobilizálható, vagy likvidálható vagyontétellel.

Kivezető utat azért így is találhatunk egy harmadik, mondjuk egy fuziókat létrehozó intézmény által az egyes Lloydok keretén belül. A Lloydok ilyen irányban annál is inkább kísérletezhetnének, mert idővel tagjaik száma csökkenne és nemcsak a taglistán, hanem a zöld asztalnál is.

is és felvették a versenyt a világpiacán a keletre behozott tojással. Belgiumban és a többi államokban is hatalmas baromifarmok létesültek, amelyekben 40.000 —60.000 tyúk tartanak, ezeknek a napi tojáshozadéka 10—15.000 darab.

— Mi történt? — írja a külföldi szaklap. Először az a helyzet, hogy

a nyugati fogyasztó államokban a termelt és bevitt tojásmennyiségek következtében túlporduló állt be.

A nyugati államok gazdaságainak termelési először fedezte a belföldi szükségleteket, később a termelt mennyiség már olyan nagy volt, hogy az eddig behozatalra szoruló államok maguk is piac után néztek és kezdték kiszorítani a nyugati tojási piacot az eddig egyeduralkodó keleti államokat.

A katasztrófát ezután betetőzte, hogy a keleti államokban a tojási piac még mindig a közvetlen háború utáni nyílt állat. Vagyis a keleti államokban még mindig azon a magas áron adta a termelő a tojást, amilyen áron a nagy kereslet és a nagy kivitelek idején is adta. Közben nyugaton a nagy termelés következtében hihetetlen mértékben leest a tojás ára és a drága keleti tojást nem lehetett többé a régi áron a nyugati piacokra dobni.

— Az eredmény az lett, hogy a keleti államok exportőrjei elvesztették eddigi piacukat és ezután csak úgy prosperálhattak, ha árban lejjebb mentek. Ezt csinálta azonban a nyugati államok kereskedelme is és az utóbbi időben a keleti államok kivitele a nagy konkurrencia következtében negyven százalékkal csökkent.

— Most — írja a lap — az a helyzet, hogy a nyugati államok kirakodó állomásain tojással megrakott vagonok óriási tömege áll, a hatalmas tojásmennyiséget nem veszi fel a piac és

az exportőr nem tehet mást, mint a tojást olcsó áron nagy veszteséggel elárverezni, hogy a megromlástól, ha még lehet, megmentse.

Azonban a tojás még így sem kell és például Londonban annyira pang a piac, hogy a vagonokban lévő tojás napokon és heteken keresztül kirakatlanul áll és kiszámíthatatlan, mi fog vele történni, nem fog-e az egész áru elromlani és értéktelenné válni. A külföldi piacokon így egymást érik az árverések és a tojást még 50 paras áron sem lehet eladni, holott Jugoszláviában a nagykereskedelmi ára 90 para. Ilyen áron többé nyugati piacon tojást eladni nem lehet.

A krízisből, amelybe a termelő keleti államok, így Jugoszlávia is, jutottak, egyetlen kivezető út van: a spekuláció megszüntetése és a nyugati és keleti piacokon mutatkozó árdifferencia kiegyenlítése.

A keleti államok csak úgy versenyezhetnek a nyugati államokkal, ha árban és minőségben jobbat produkálnak.

nek, mint azok, különben a nagy termelő államok elvesztik piacaikat és mint a külföldi lap írja: a termelő maga lesz kénytelen megenni a tojást.

A termelők a kedvező időjárás következtében nagy tojásfeléseket gyűjtöttek, de **spekulációs szempontból nem adják el, hanem az idő hidegre fordulásra várnak,** amikor — remélik — jobb áron értéke-

síthatják árujukat. Nem számolnak azonban azzal, hogy a tojás minősége a várakozás ideje alatt romlik

és hogy a nyugattal csak úgy lehet versenyezni, ha az árdifferenciát, amelyet a vám és szállítási kiadások úgy is súlyosbítanak, letörlik és ezzel továbbra is fenn tartják a versenyt a nyugati államok termelőivel.

Korlátlan lehetőségek előtt áll a jugoszláv gyárpar

A vajdasági bankok és pénzügyintézetek szövetségének évi jelentése külön fejezetben foglalkozik az egyes gyáripari ágak helyzetével

Noviszadról jelentik: A vajdasági bankok és pénzügyintézetek szövetsége évi jelentésében külön fejezetet szentel a jugoszláv gyárparnak.

Jugoszlávia, — mondja a jelentés, — kimondottan agrársország és ipara ma fejlődésének legelején van. Elvitathatatlan tény, hogy a természet által oly bőségesen megáldott országunkban a gyárpar fejlődése számára minden lehetőség meg van és tágas tér kínálkozik az egészséges fejlődés számára.

Tervezésű gazdasági politikát csak előre megállapított elvi szempontok szigorú betartásával lehet folytatni és ezeknek a célkitűzéseknek tekintettel kell lenniük az ország gazdasági szempontjaira. Különösen nálunk kell tisztában lenni azzal, hogy csak azokat az iparágakat akarjuk-e fejleszteni, amelyek belföldi nyersanyagok feldolgozásával foglalkoznak, vagy olyan iparágakat is, amelyek külföldi nyersanyagokat használnak fel. A bankok szövetsége amellel foglal állást, hogy elsősorban is a belföldi nyersanyagokat feldolgozó iparágakat kell támogatni.

Az ideális gazdasági politika legfontosabb feladata egészséges viszonyt létrehozni a mezőgazdaság és a gyárpar között. Sohasem a városok ipari érdekeinek áldozatul dobni a falu érdekeit, de az ellenkezőjének sem szabad megtörténnie. Az államhatalom kötelessége ezeket az ellentéteket a lehetőség szerint megszüntetni.

Sürgős feladat az is, hogy megfelelő tőkét szerezzünk, mert országunk nem maradhat örökké agrársország. Minden eszközt fel kell használnunk, amely a gyárpar számára a fejlődés lehetőségeit biztosítja.

Jugoszláviában a következő gyáripari ágak vannak a legnagyobb jövője: malomipar, sörgyártás, szeszgyártás, dextrin-, cukor-, alkohol-, kávépótlék-, növényolaj-, esszenciák-, életo-, cukorkaárak-, tejtermékek-, konzervek-, len-, komló-, dohány-, ópium-, gyapjú-, rizs, paprika gyártása, de ezeken kívül van még

számos iparág, amely országunkban fejleszthető volna. A hazai állattenyésztés a füstölthús- és a borsföldolgozóipar fejlődését biztosítja, emellett a seljemenyészítés, a halászat, a halkonzervgyártás, a cementgyártás, az alumínium-, kaolin-, mész-, gipsz-, üveg-, márvány- és kőipar is határtalan lehetőségek előtt áll. Kiterjedt bányánk módját adnak a fémpar nagymérvű fejlődésére is. Jugoszlávia területének több mint harminc százaléka erdőfés, úgyhogy a falpar minden ága rendkívül fejlődésképes.

A gyárpar fejlődésének másik tényezője: a munka is jelentékeny tömegben áll rendelkezésre. A mezőgazdaságban el nem helyezhető munkások száma évről-évre nagyobb lesz, azonkívül a passzív vidékek lakosságának egy része is kénytelen az ország többi részeiben elhelyezkedést keresni, amit főleg a gyárparban találhat meg.

A hazai ipar fejlődésének másik nagy előfeltétele: a belföldön előállított ipari cikkek belföldön való elhelyezése. Az ipar hathatós támogatásával arányban áll a behozatal csökkentése és ezáltal a fizetési mérleg megjavítása.

Jugoszlávia fiatal gyárpara főleg az 1925. évi autonóm vámtarifa részesíti erősebb védelemben. Meg lehet állapítani, hogy szükség van a vámtarifa általános revíziójára, hogy ezáltal nemcsak mezőgazdasági, hanem ipari cikkeink nemzetközi versenyét is lehetővé tegyék.

A vámtarifa kérdésének megoldásával egyidejűleg meg kell eldöntenie a belföldi ipar finanszírozásának kérdését is. Iparfejlesztéséhez nagy tőkék kellenek és ezeknek előteremtése az iparpolitikánk egyik legsürgősebb feladata. Lehetővé kell tenni, hogy külföldi tőke nagyobb adóterhelés nélkül jöhessen be az országba és ennek érdekében az ipari kötvények kiadásának kérdését kell mielőbb rendezni.

A csődtörvény

(Folytatás)

Végleges felosztás

148. §.

Ha a tömeg teljesen értékesítve van és valamennyi vitás követelés tárgyában jogérvényes határozat hozott, a csődtömeg kezelője igényének megállapítása és a végleges elszámolás jóváhagyása után végleges felosztás eszközölendő.

A végleges felosztás csak a 141. §. 2. és 3. bek. értelmében készült felosztási terv alapján fogyanatosítható.

A végleges felosztásra és a további eljárásra a 142.—147. §§-ok alkalmazandók.

149. §.

A végleges felosztás nem halasztható el abból az okból, mert még nem nyert megállapítást, vajjon a tömegnek vissza fognak-e téríteni és minő összegben bizonyos követelések fedezetére a bírósághoz letett összegnek.

Ha valószínűtlen, hogy a feltétel bekövetkezik és emellegfogva az illető feltételes követelésnek ez idő szerint nincs semmiféle vagyoni értéke, nem kell bírót letétbe helyezni az ezen követelésre eső összeget.

Azok a hitelezők, akik a 144. §. 4. bek. értelmében csak követeléseik fedezetlen része erejéig nyernek kielégítést, a végleges felosztásnál csak akkor jöhetnek figyelembe, ha a csődtömeg kezelője előtt a különbözőzet összegét az észrevételek benyújtására rendelt határidő eltelté előtt igazolják és ha a csődbíró a különbözőzet összegét jóváhagyja.

A csődvagyon, vagy a végfelosztás után rendelkezésre álló, vagy pedig a végfelosztás után jelentkező vagyon

150. §.

Ha a végleges felosztás fogyanatosítása után a bíróságnál letett összegek a tömeg rendelkezésére jutnak, vagy ha egyébként kifizetett összegek a tömegbe visszakerülnek, a csődtömeg kezelője ezeket az összegeket a csődbíró előzetes jóváhagyása után a

végleges felosztási terv alapján fogja felosztani. A felosztás megtörténtét a csődtömeg kezelőjének a csődbíró előtt igazolnia kell.

Ugyanez áll arra az esetre is, ha a csődtömeghez tartozó vagyontárgyak csak a végleges felosztás fogyanatosítása, vagy a csőd megszüntetése után kerülnek elő.

A csődbíróság a szükséghez képest a csődtömeg kezelőjének és a hitelezői választmány tagjainak meghallgatása után eltekinthet az utólagos felosztásról, ha ezt az elért összeg jelentéktelenségére és a felosztás költségeire való tekintettel célszerűnek tartja, ily esetben az illető összeg a közadónak jut.

A csőd megszüntetése

151. §.

Ha bizonyítást nyer, hogy a végleges felosztás megtörtént, a bíróság megszünteti a csődöt.

A csőd megszüntetésére nézve a 84. §. rendelkezési irányadók.

VIII. RÉSZ

Kényszeregyesség Kényszeregyességi ajánlat és az eljárás megindítása

152. §.

A csődeljárás folyamata alatt, a végleges felosztási terv jóváhagyása előtt a közadós (176. §.) kérheti, hogy kényszeregyességet kössön.

A kényszeregyességi kérelmet a közadós személyesen, vagy külön ezen ügyvel megbízott meghatalmazottja útján terjesztheti elő és pedig vagy a csődbíró előtt jegyzőkönyvileg, vagy az általa személyesen vagy pedig különös meghatalmazottja által aláírt beadványban. A kérelem másolata a csődtömeg kezelőjének kikézhetséendő.

A közadós kérelmében határozottan megjelölni tartozik, hogy mily módon szándékozik hitelezőit kielégíteni és biztosítani.

Ha a csődbíróság az előterjesztett kérelmet, mint meg nem engedettet, nem utasítja vissza, a csődbíró a csődtömeg kezelőjének és a hitelezői választmányának meghallgatása után elrendelheti, hogy a csődtömeg értékesítése mindaddig felfüggesztésék, amíg a hitelezői gyűlés az előterjesztett kérelem felől nem határoz.

Gazdasági és földművelő szervezetet vagyoniára elrendelt csődben nincs helye kényszeregyességnek.

Egyességi eljárás megengedhetetlensége

153. §.

Nincs helye kényszeregyességi kérelemnek:

1. amíg a közadós szűksében van, vagy vonatkozó pontos vagyonleltárt előterjesztett (110. §.), vagy amíg a felfedező esküt le nem teszi;

2. ha az adós fizetésekeptelemné válása után család bukás miatt jogerősen elíteltetett;

3. ha a kérvény tartalma a 161—163. §§-ok rendelkezésével vagy a kényszeregyességre vonatkozó általános jogszabályokkal ellentétben áll.

Az egyességi kérvény előzetes megvizsgálása

154. §.

A csődbíróság a csődtömeg kezelőjének és a hitelezői választmányának meghallgatása után elutasíthatja az egyességi kérvényt a következő esetekben:

1. ha a közadós kérvényében a harmadik osztályba tartozó hitelezőknek — követeléseiknek legalább egy ötödét — két év alatt fizetendőleg fel nem ajánlja, vagy

2. ha a közadós vagyoni állapota pontosan meg nem állapítható, mert üzleti könyveket vagy feljegyzéseket egyáltalán nem, vagy nem pontosan vezetett, vagy

3. ha a hitelezők a kényszeregyességi kérvényt egy ízben már elutasították, vagy ha a közadós egyességi kérvényét az egyességi tárgyalás meghirdetése után visszavonta, vagy a csődbíróság egy már korábban megkötött kényszeregyességet nem hagyott jóvá, vagy

4. ha az adós az utolsó öt év alatt már csődben volt, vagy pedig a csőd vagyonihiány miatt nem volt elrendelhető, vagy ugyanezen időn belül már csődben kívüli kényszeregyességi eljárás alatt állt.

Szavazati jog

155. §.

Aznaknak a hitelezőknek, akiknek jogait az egyesség nem érinti, nincs szavazati joguk.

Az első és második osztályba tartozó hitelezőket csak akkor illeti szavazati jog, ha a csődtömeg kezelője az osztályozást kifogásolta.

Azoknak a csődhitelezőknek, akik a közadónak fizetésekeptelemné válása után engedmény útján szereztek követeléseiket, ezen követeléseikre nézve nincs szavazati joguk, ha ez ellen valamelyik szavazásra jogosult oly csődhitelező emel kifogást, aki követelését a bejelentési határidőben jelentette be.

A fent említett kifogást azonban a szavazati jogot igényelő engedményes megdöntheti, ha igazolja, hogy a kifogásoló hitelezőnek az általános felszámolási tárgyalás előtt írásban 8 napon belül való nyilatkozat-tételre (a kifogásoló) követelésének megváltására ugyanolyan feltételek mellett tett ajánlatot, mint a követelés átruházójának és hogy ezek a feltételek megfeleltek a közadónak közvetlenül a csődnytás előtti vagyoni helyzetének, ha pedig a követelés korábban ruházattalot át, s hogy ezek a feltételek megfeleltek a közadónak az átruházás idejében lévő vagyoni viszonyainak.

A 3. és 4. bek. rendelkezése nem nyer alkalmazást, ha a követelésére nézve szavazati jogosultságot igénylő csődhitelező a követelést a közadónak még fizetésekeptelemné válása előtt keletkezett kötelezettsége alapján vette át.

A szavazati jogra nézve egyébként a 102. §. rendelkezési irányadók.

156. §.

Több csődhitelezőnek, akiket valamely követelés közösen illet meg, vagy akiknek a követelése a közadós fizetésekeptelemné válása előtt egy egységes követelést képeztek, csak egy szavazata van; ez a rendelkezés megfelelően alkalmazandó akkor is, ha a csődhitelező követelése zálogjoggal van terhelve.

Az ily hitelezőknek egymás között kell megállapodniok arra nézve, hogy közülök ki és hogyan fogja a szavazati jogot gyakorolni.

Olvasóink figyelmébe!

A Bácsmegeyi **Napló**

bel- és külföldi fürdőkről, gyógy- és üdülőhelyekről, szanatóriumokról, szállodák- és penziókról, továbbá internátusokról, iskolákról, szakkurzusokról digitálisan nyújt felvilágosítást és szolgál prospektusokkal

MIUJSÁG A LLOYDBAN?

A szuboticei Lloyd közleményei

Rovatvezető Dr. Pavlovics Milos titkár

A szuboticei Lloyd felhívása a kereskedőkhöz. A szuboticei Lloyd közli, hogy illetékes helyről tudomására jutott, hogy egyes kereskedők még mindig nem írták be inasikat a tanonciskolába. A Lloyd felhívja ezeket a kereskedőket, hogy ezirányú kötelezettségeiknek haladéktalanul tegyenek eleget, mert az inasok elmaradása a tanonciskolából kellemetlen következményekkel fog járni. Beiratkozni még lehet február 30-ikéig a kereskedelmi akadémia épületében.

Árlejtések. A szuboticei tisztai divízió parancsnoksága február 27-ikén árlejtés útján kiadja a parancsnokság főraktárának javítási munkálatait. Közlebbi felvilágosítások a parancsnokság gazdasági osztályánál szerezhetők be.

Görögország érdeklődik a jugoszláv tejtermékek iránt. A noviszadi kereskedelmi és iparkamara értesülései szerint görögországi gazdasági körök élénken érdeklődnek a jugoszláv vaj és finomabb sajtok iránt, amelyekből nagyobb mennyiséget keresnek. A görög kereskedők eddig vaj- és sajtárújukat Hollandiában szereztek be, Jugoszlávia azonban közel fekvése miatt jelentékenyen kedvezőbb feltételek mellett szállíthat. A kedvezőbb szállítási feltételek lehetővé tették, hogy a jugoszláv vaj- és finomsajtermékek versenyképesek legyenek a görög piacon. A kereskedelmi és iparkamarának rendelkezésére állanak azoknak a görög nagykereskedőknek a címei, akik a jugoszláv finomabb tejtermékek iránt érdeklődnek. Ezek a kereskedők mintákat keresnek és a kamara vezetősége adatait a tejtermékek exportszövetkezetének rendelkezésére bocsátotta, amely a legközelebbi napokban megteszi ajánlatát az érdekelte görög gazdasági köröknek.

A jugoszláv fakivitel nehézségei Görögországban. A noviszadi kereskedelmi és iparkamara felhívást bocsátott ki az érdekelte gazdasági körökhez, amelyben bejelenti, hogy a kamara pontos információkat szerzett be a Görögország felé irányuló fakivitel adatairól. A kamara értesülései szerint a jugoszláv faexportnak Görögországban erősen konkurrálnak a román fakereskedők, akik a görög kikötőben nagy telepeket létesítettek és hitellel is árusítanak. Ezenkívül a jugoszláv fakiviteli vállalkozóknak súlyos nehézséget okoz a drága szállítási tarifa. Ha ennek ellenére vannak érdeklődők, akik Görögország felé akarják lát exportálni, forduljanak a noviszadi kereskedelmi és iparkamarához, amelynek rendelkezésére állanak azoknak a görög nagykereskedőknek a címei, akik faimportálással foglalkoznak.

Sztarlisoven tejtermelőszövetkezet alakult. Noviszadról jelentik: A sztarisovei agrárszövetkezet legutóbbi ülésén kimondotta a tejtermelőszövetkezet megalkotását. Elnökül Gajin Szima gazdálkodót választották meg és elhatározták, hogy a tejtermelőszövetkezet agrárszövetkezet keretén belül fog működni és a tejtermékek egyöntetű elhelyezésével fog foglalkozni. A tejtermelőszövetkezet tanfolyamot is fog nyitni, amely a gazdákat a tej higiénikus kezelésére és feldolgozására fogja kiképezni.

A gyógyszereszek fogyasztási adó nélkül is áruhatnak konyakot. A szuboticei pénzügyminiszteriumi rendelet szerint a gyógyszereszek konyakot és hasonló cikkeket, amelyeket kötelesek tartani gyógyszer gyanánt, állami fogyasztási adóbizonylat nélkül árusíthatják. E szerint a gyógyszereszeknek nem kell fogyasztási adót fizetni a konyak után. A rendeletet minden pénzügyőrnek megküldték.

Dr. Sztajkovic Velja előadása Noviszadon. Noviszadról jelentik: A Népszövetség gazdasági bizottsága már többször tartott ankétot Genfben, amelyeknek célja volt, hogy az általános mezőgazdasági válság okát megismerjék és megállapítsák azokat a tendenciákat, amelyek a krízis kiküszöböléséhez vezetnek. Ezek az ankétek Jugoszláviát dr. Sztajkovic Velja, a földművelésügyi minisztérium osztályfőnöke képviselte. A noviszadi gazdasági körök felkérték dr. Sztajkovic osztályfőnököt, hogy tartson előadást Noviszadon és előadásában ismertesse a népszövetségnek azokat a határozatait, amelyek a válság megoldása céljából hozott. Dr. Sztajkovic a meghívást elfogadta és február 2-ikán délelőtt tíz órakor tartja előadását a noviszadi tőzsde dísztermében. A noviszadi gazdasági körök ezt az alkalmat arra használják fel, hogy ankétot tartsanak, melyen Sicsarevics Milivoj, az Adria Dunabank igazgatója tart előadást a gabonakereskedelm válságának megoldásáról.

Barcelonában állandó jugoszláv kiállítást létesítenek. Noviszadról jelentik: Az elmúlt évben, mint ismeretes, Barcelonában nagy nemzetközi mintáru vásárt és kiállítást rendeztek, amelyen Jugoszlávia is részt vett. A jugoszláv pavillon ugy külső felépítés tekintetében, mint az ott kiállított cikkeik révén, nagy feltűnést keltett és az egész világ gazdasági körökét megelégedtetett felhívta a jugoszláv faiparra, valamint a földművelésre. A nagy sikerre való tekintettel a barcelonai

kiállítás vezetősége átirattal fordult a jugoszláv pavillon tulajdonosához, a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamarához. Az átiratban a kiállítás vezetősége kéri, hogy a kamara bocsássa rendelkezésére a jugoszláv pavillont, amelyben állandó jugoszláv kiállítást akarnak berendezni. A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara természetesen megadta hozzájárulását és mindent el fog követni, hogy a jugoszláv állandó kiállítás minél teljesebb mértékben reprezentálja a jugoszláv ipart és földművelést.

Január végéig meghosszabbították Szubotícán a bor bejelentési határidejét. Január elsején az állami pénzügyörsgé vette át az állami borfogyasztási adó behajtását. A pénzügyörsgé ezzel kapcsolatban felhívást adott ki, amelyben felhívta a magánosokat és a szőlőbirtokosokat, hogy január 25-ikéig feltétlenül jelentésként beorkszoljukat nyilvántartás és megadózta-tás végett. Miután az érdekelteknél igen nagy része nem tett eleget a felhívásnak, Miloszlavjevics pénzügyörsgéi biztos a határidejét január 31-ikéig meghosszabbította. A bejelentéseket a Szudarevics-ucca 8. sz. alatti pénzügyörsgéi hivatalban kell eszközölni.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

***

Egyiptom felmondja kereskedelmi szerződését. A kairói jugoszláv követségől nyert értesítés szerint az egyiptomi kormány ez év február 16-iki hatállyal felmondta az idegen államokkal kötött szerződését. Így a napon megszűnik az 1927 március hó 12-ikén országunkkal kötött kereskedelmi szerződés érvénye is. Ezzel kapcsolatosan jövő hó 17-ikével egészen új vámtarifa lép életbe az összes Egyiptomba bevihető árucikkekre nézve.

Panaszok az Ausztrálával kötött kereskedelmi szerződés ellen. Már több helyről érkeztek be hozzákn panaszok az Ausztrálával kötött kereskedelmi szerződés egyes rendelkezései ellen. Kérjük tagjainkat, hogy — amennyiben még volnának kívánságaik vagy kifogásaik a kereskedelmi szerződés tekintetében — szíveskedjenek azokat minél előbb titkári hivatalunkhoz juttatni, hogy azokat az esetleges revízió alkalmával való figyelembevétel céljából illetékes hegyre továbbíthassuk, illetve a revíziót szorgalmazhassuk.

Speciális vasúti kocsi rendelése. A beogradi vasúti vezérigazgatóság kéri az érdekelteket, hogy mindig idejében jelentésként be neki azokat a szállítmányokat, amelyekhez speciális szerkezetű, vagy különleges berendezésű vasúti kocsikra van szükség, hogy az ilyen szállítmányok akadálytalan lehozolására a szükséges intézkedések idejekorán megtehetőek legyenek.

Meddig használhatók fel a 20%-os koronabónók adóhátralék fizetésére? E hó 23-iki rovatunkban közöltük a 20%-os koronabónók adóhátralék fizetésére való felhasználása tekintetében megjelent legújabb törvényes rendelkezéseket. Ezek a törvényes rendelkezések most a »Sluzbene Novine« e hó 17-iki számában megjelent törvény folytán újabb kiegészítést nyertek és pedig olyan irányban, hogy a szobanforgó bónók nemcsak ez év február hó végéig használhatók fel adóhátralék fizetésére — mint azt közöltük — hanem a törvénynek a »Hivatalos Lapban« való megjelenése napjától (január 17) számított *hatvan napon belül.*

Pályázat az új népszövetségi palota építésére. A kereskedelmi minisztérium megküldte a noviszadi kereskedelmi és iparkamarának az új népszövetségi palota építésére vonatkozó pályázati feltételeket. A francia nyelven írt lételek megtekinthetők a noviszadi kamaránál a hivatalos órák alatt (8—13 és 15—17).

Zagrebi mintavásárok. A zagrebi mintavásárrendezés ez évben a következő vásárokat rendezi: Ez évi április 5-ikétől 14-ikéig nemzetközi tavasz vásárt. 1. (autószaon) motoros- és sportjárművek alkatrészekkel és kellékekkel együtt; 2. külön mezőgazdasági osztály (mindennemű mezőgazdasági gépek és készülékek, műtrágya, kártykony állatok, irtószerke stb.); 3. szárnyaskiállítás; 4. nyári és sportfelszerelések kiállítása (vászorburzat, kosárfonókészítmények, kerti sátorok, hálók, légszekerények, stb.). Ez évi szeptember hó 13-ikától 22-ikéig őszvásár, amelyen lesz: 2. (általános nemzetközi mintavásár) textiltermékek, bőr, szőrme, építészeti, szálloda- és konyhafelszerelés és burzat, háziberendezés, élelmiszerkonzervek, stb.); 2. mezőgazdasági osztály, mint a tavasz vásárnál; 3. tenyészállatkiállítás. Bejelentési lapok a vásárokon való részvételre ingyen kaphatók a helybeli »Putnik« menetjegyvirodnál. A vásárok látogatói a vasutakon 50%-os menetjegykedvezményt élveznek.

A poznanji (posen) IX. nemzetközi nagyvásár. Ez év április hó 27-ikétől május hó 4-ikéig tartják meg a poznanji IX. nemzetközi nagy mintavásárt, amely hivatalos lesz egy a belföldi, mint a külföldi mezőgazdaságot, gyáripart és kereskedelmet bemutató s így a »legszélesebb gazdasági körök érdeklődésére tarthat számot. A szépen induló jugoszláv-lengyel gazdasági kapcsolatok szorosabbra fűzésére és kimélyítésére kiválóan alkalmas lesz ez a kiállítás, mert hiszen mindeket ország vezetőformái, gyárosai és ke-

reskedői új fogyasztási területet találhatnak termelővényeik és cikkek részére a másik ország területén, ami természetesen mindkét fél előnyére válik. Az érdekeltek a kiállításra való részvételre a beogradi lengyel követség kereskedelmi osztályánál jelentkezhetnek (Krunksa utca 58). A beogradi lengyel követség azon van, hogy minél nagyobb számú jugoszláv termelő, gyáros és kereskedő látogassa a poznanji vásárt, de másrészt mindent el fog követni abban az irányban is, hogy a jugoszláv nagyvásárokon szintén minél nagyobb számban jelenjenek meg a lengyel gyáripar és kereskedelem képviselői.

Kiállítások és vásárok. Ez év első felében a következő helyeken tartanak még kiállításokat, illetve nagyvásárokat: 1. Tavasz vásárt Bécsben március 9—15. 2. Tavasz vásárt Prágában március 16—23. 3. XI. nemzetközi kiállítást Brüsszelben április 2—16.

Finnországhoz nagy a kereslet a dunabánási gabona iránt. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamarához érkezett jelentések szerint Finnországhoz igen nagy a kereslet a jugoszláv, de különösen a dunabánási buza iránt. Finnországhoz a jelentés szerint, mint általában mindenütt, fellémerték a jugoszláv buza kitűnő minőségét. A kamara érdeklődésére részletes jelentés érkezett Finnországból, amely szerint a finnországi gabona és lisztkereskedők körök nagyobb bevásárlásokat szándékoznak eszközölni a noviszadi terménytőzsdén. A gabona szállítása Noviszadról a Dunán Regensburgig uszályval, Regensburgtól Stettinig vonaton és Stettintől Helsingforsig, vagy más finn kikötő hajóval történik. A noviszadi kereskedelmi és iparkamarának a finnországi kereskedők címei rendelkezésére állnak és az itteni exportköröknek szívesen bocsátják rendelkezésre. A kamarához érkezett jelentések szerint a finnországi buzavásárral csakis elsőrendű minőségű áruval lehet szö.

A becskerekői posta múltévi forgalma. Becskerekéről jelentik: Orlics Sztevan, a becskerekői főposta főnöke érdekes statisztikai kimutatást készített a becskerekői postahivatal 1929 évi működéséről. A kimutatásból kitudjuk, hogy a becskerekői főpostán a múlt évben 154.210 ajánlott levelet adtak fel és a posta 138.781 máshonnan érkezett ajánlott küldeményt kézbesített ki. A becskerekői főpostán tavaly 36.918 pénzeslevelet és csomagot adtak fel, míg a Beccskerekre érkezett pénzeslevelek száma 59.212 volt. A pénzeslevél és csomagküldemények értéke keresztszámban 300 millió dinár volt. A Beccskereken feladott táviratok száma 42.337, a Beccskerekre érkezett táviratok száma pedig 42.551 volt a múlt évben. Feladtak Beccskereken 38.246 postautalványt 30.223.821 dinár értékben, érkezett Beccskerekre 42.703 postautalvány 26.720.747 dinár értékben. A múlt évben 34.917 csekkalapon 113 és fél millió dinárt adtak fel és 7708 csekkalapon 58 millió 312 ezer dinárt utaltak Beccskerekre. A nyilvános telefon állomáson 1114 beszélgetés volt. Interurban beszélgetés beccskerekői hívásra 121.857, vidéki hívásra 132.252 esetben volt. Telefonhoz való meghívás 11.228 esetben történt. Telefonelőfizetők 112.300 helybeli beszélgetést folytattak. Amerikából 11.221 ajánlott és 7915 közönséges levél érkezett Beccskerekre. Bánát többi városai és községei részére 124.507 levelet továbbított a beccskerekői posta. Beccskereken december 31-iken 338 telefon és 672 rádióelőfizető volt.

Aki február elsejéig beküldi az előfizetését, résztvesz a júniusban megtartandó

25.000 dináros jutalmazásban

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet.

A félévi előfizetési díj 330 dinár, ami két negyedévi részletben is beküldhető.

Az előfizetők közt a következő jutalmakat osztjuk ki:

Első jutalom	10.000 din.	10.000.—
Második jutalom	5.000 „	5.000.—
Harmadik jutalom	2.000 „	2.000.—
Négy jutalom	à 500 „	2.000.—
Tíz jutalom	à 200 „	2.000.—
Nyolcvan jutalom	à 50 „	4.000.—
Száz jutalom	.....	25.000.—

A jutalmak odaitétele királyi közjegyző közbenjöttével történik.

Mutatványszámot és az előfizetés beküldésére postacsekkeket bárhova küldünk.

CSAKIS

PYRAM

PASZTA!

NYILT-TÉR

Koronabónokat
a legmagasabb áron vesz

Rádió Reklám
SUBOTICA, PAŠIĆEVA ULICA 7
TELEFON 8-20

A Hotel Jugoslavija, Subotica,
értesíti a n. é. közönséget, hogy február
1-től minden nap reggelig nyitva.

Szives pártfogást kér

Ivić Eta

Poziv

Malo-Idjoško Veresijško Udruženje

9. februara 1930 god popodne u 2 sata održaće u
Malom Idjošu u Kovačevoj školi

svoju XXIX. god.
redovnu glavnu skupštinu

na koju se svaki deoničar ovime poziva.

Predmet:

1. Pročitavanje zapisnika prošle glavne skupštine.
  2. Izveštaj Upraviteljstva i Nadzorništva za 1929 god.
  3. Davanje razrešnice Upraviteljstvu i Nadzorništvu.
  4. Raspodela godišnjeg čistog dobitka.
  5. Izveštaj o podeli XXIV. grupe.
  6. Rešenje o podeli XXV. grupe.
  7. Eventualni izveštaji i predlozi.
- Predlozi se imaju Upraviteljstvu predati pre 3 dana, ali se samo oni predlozi primaju koji pravilno odgovaraju.
- OPOMENA! Ukoliko glavna skupština 9. februara 1930. god. neće biti punovažna za rešavanje onde će je Veresijško Udruženje bez obzira na broj pri-

sutnih članova i bez svakog poziva 16. februara 1930 god. održati u istoj prostoriji.

Upravni Odbor.

Meghívó

A Mali-Idjoški Hitelszövetkezet

1930 február 9-én d. u. 2 órákor Mali Idjošon a Kovačics-féle iskolában fogja megtartani

XXIX. évi rendes közgyűlését

melyre minden részvényes ezuton meghívatik.

Tárgy:

1. A múlt évi közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása.
2. Az igazgatóság és Felügyelő-bizottság jelentése az 1929. évről.
3. Az igazgatóság és Felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyeremények hovatfordításáról való intézkedés.
5. Jelentés a XXIV. csoport mikénti felosztásáról.
6. A XXV. csoport felosztásáról való intézkedés.
7. Esetleges jelentések és indítványok.

Indítványt írásban 3 nappal előbb kell az Igazgatóságának beadni, de csak azok az indítványok lesznek elfogadva, amelyek az alapszabályoknak megfelelnek.

FIGYELMEZTETÉS! Amennyiben a közgyűlés 1930 február 9-én határozatképes nem lenne, úgy a közgyűlést tekintet nélkül a megjelölt tagok számára, 1930 február 16-án, ugyanott, minden meghívó nélkül fogja megtartani a Hitelszövetkezet. 901

Igazgatóság.

Gabrić Sime mészáros üzletét megvettem s felkérem a hitelezőket, hogy követeléseiket a mai naptól számított 15 nap alatt dr. Székely Zoltán ügyvédi irodájában jelentsék be.

Subotica, 1930 január 28.

Faragó István,
Sokolska ul. 20.

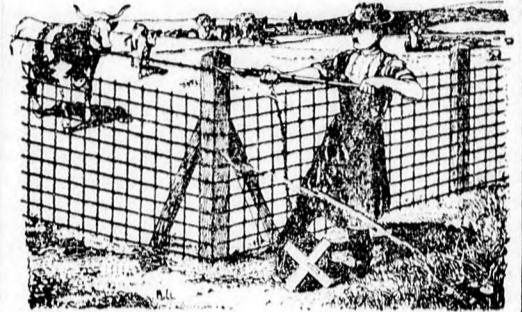
Értesítés

Az ókatholikusok szervező bizottsága értesíti mindazon katolikusokat, akik felvilágosításokat kívánnak ez ügyben, azok naponta délelőtt 9— $\frac{1}{2}$ 12-ig és délután 3—5-ig kaphatnak a Stipić Márk-féle vendéglő különhelyiségében felvilágosításokat.

920

Az ókatholikusok szervező bizottsága

HAIDEKKER FONAT HUNGÁRIA DRÖTFONAT

Jugoszlávia vaskereskedőinél
újából kapható

Haidekker Sándor Rt.
Budapest, VIII., Üllői ut 48/38.

Többoldalú megbízásból módunkban áll különféle gyártmányú és típusú használt de teljesen jó karban lévő autótak nagyon olcsón és előnyös feltételek mellett eladnunk.

Ezen autók részben a subotici, részben a veliki-beckerek-i garageunkban (Krunska ulica 27) bármikor megtekinthetők

AUTOMOBILIA GARAGE

Borošić i Drug

Kiállítási üzlet: Manojlovićeva ul. 8.

Műhely: Skadarska ul. 7.

TÁRCA

Pszichoanalizis

Irta Szegedi Emil

Eleinte ügyet se vetett azokra a nyomasztó érzésekre, amelyek elfogták valahányszor este belépett a lakásába. Kizárta az előszoba ajtaját és a küszöbön már érezte azt a halálos csendet, amely a nyirkosan hűvös garderoból kitört, mint egy jeves hullám Sétabotja hangos koppanással ütődött neki a fal farukolatának és ez a zaj dörrenésszerűen visszhangzott a szobában. Lépteit süketen elnyelte a szőnyeg és az volt az érzése, hogy a szoba sarkaiban megmozdul valaki.

Braun Fülöp egyedül lakott ebben a villában a gazdasszonyával, egy nagyothalló öregasszonnyal. Agglegény volt, tul az ötvenen örökös és formátlan vágyakozással valami után, amit nem tudott megnevezni, se érzéklni. Amikor a hálószobába lépett, valószínűleg a léghuzattól, amelyet a nagy, szárnyasajtó kicsapódása idézett elő, megrezgett a nehéz plüssfüggöny az ablakon.

A férfi jegesen összerendezte. Odaugrott az ablakhoz és möhön, elszántan szétrántotta a súlyos, redős függönyt. Akkor vihogva felnevetett: senki nem állt mögötte.

Az asztalon ott volt a vacsorája, sietve evett néhány falatot és bebújt az ágyba. A régi butorokból nehéz szag áradt és ahogy lehunytá szemeit, a csendben hangokat hallott, mintha láza lenne: harangütést, majd egy gyár szirénájának hullámzó, bugó, panaszos, messzi muzsikáját. Egyszerre élesen pattant egyet valamelyik butor. Szívverése egy másodpercére elállt, azután pedig izgatottan, záporosan verni kezdett. Pígyelt és görcsösen arra gondolt: semmi, a száraz butor reccsent... aludni... aludni...

Később állandóan az volt az érzése, hogy valaki van a szobájában. Nevetett és igyekezett megnyugtanni magát, de mégis minél inkább arra gondolt, hogy esztelen képzelődés, annál inkább hatalmába kerítette az a gondolat, hogy a függöny nehéz redői között ott áll valaki, egy élő valaki, aki látja őt és akinek ver a szíve és rálámul anyagatlan szemével. Csak akkor nyugodott meg, amikor meggyőződött, hogy üres, beteges képzelődés az egész.

Ez a csend... ez... jutott eszébe egy napon és az előszobából kidobhatta a puha szőnyeget. Így se volt jó, léptel alatt recsegett a parkett, mintha valaki követné. Elrendelte, hogy a gazdasszonya fenn aludjon a szomszéd szobában, de már másnap visszaküldte, mert éjjel az asszony fuldokló nyöszörgő horkolására riadt fel.

Az orvosa idegesillapítót adott neki, ettől azonban láza lett. Késő éjjel járt haza, addig zajos lokálokban ült, fáradtan került ágyba és egyszer éjjel ijedten ugrott fel, mert úgy érezte, hogy az ágya alatt megmozdult valaki. Máskor mintha a takaróját rántotta volna meg egy láthatatlan kéz. Rögeszméje lett, hogy valaki rejtőzik a szobában. Este, vagy éjszaka, mikor haza jött, revolverrel a kezében átkutatta a szobát, benézett az ágy alá, a szekrénybe, a függöny mögé, miközben ezüstös veríték pikkelyezte be homlokát.

Azt ajánlották, menjen szállodába. A hotel csendes folyosóján ugyanaz volt az érzése, mint odahaza, egyszer pedig nyitva felejtette a szobája ajtaját és arra riadt fel, hogy a sötétben valaki tapogtatja. Rémlünten ugrott fel, lármát csapott, berohant a személyzet és kiderült, hogy egy illuminált vendég eltévesztette a szobaszámot és bárgyún mosolyogva az ő szobájában vetkőzött le. Braun másnap elköltözött, de hosszú éjszakákon keresztül érezte még a részeg kezének langyos, nyálkás tapintását, mintha nagy pókok mászkálnának a bőrén.

Sokszor haza se ment, nappal aludt, de ez az élet méginkább összenormosította idegzetét. Egy őszi napon feldúltan rohant a rendőrségre és feljelentést tett valaki ellen, aki a nyomában van és az éjjel ott ült a szobájában a nagy fotelben. Faggatták és később moso-

lyogva heismerte, hogy képzelődés az egész. Elhocsátották és nevettek a bogaras öregben. Ő pedig töviről hegyire átkutatta a szobáját, szétvetette a párnákat és kihuzta helyéből az ágat, mert, amikor belépett, halk neszt hallott az ágy alól.

Egy téli éjszakán mint egy örült rohant ki a szobából és lövöldözött.

— Segítsé! Megfojt! — kiáltotta. — Ott van az ágy alatt, fogjátok meg.

Azután összeesett. Beszállították egy klinikára és dr Becker a pszichoanalizis világhírű tanára vette kezelés alá.

*

A klub kistermében ültek valamennyien orvosok. Dr. Becker beszélt, a többiek érdeklődéssel figyelték.

— Hat hónapig kezeltem a pszichoanalizis segítségével vele töltöttem, aprólékosan kikérdeztem és megismertem egész lelki világát. Eleinte nálunk is erőt vett rajta mániája, felugrott, szétvetette az ágat és rejtélyes üldözőjét kereste az ágy alatt. Sokszor vele maradtam egész éjszakán át beszéltem neki érecesen és parancsolón, ő mosolygott, öreg, fáradt arcán szelíd-ség ömlött szét. Többször hipnotikus állapotba hoztam, hosszú sétákat tettem vele és az öreg észrevehetően gyógyult. Hat hónapig tartott a gyógyulási processzus és mikor egy nyári napon elhagyta a klinikát, új ember volt. Megerősödött és ha régi betegségére gondolt, szívből mosolygott. Ajánlottam neki keresen egy hozzávaló, komoly nőt és vegye feleségül. Megígérte és elment. Másnap meglátogattam a lakásán és túlaradó boldogsággal ujságot, hogy teljesen nyugodt, jól és mélyen alszik.

Dr. Becker elhallgatott és végigsimitotta homlokát, mintha rossz emléket akarna elűzni és folytatta:

— A negyedik napon reggel holtan találták ágyában az öregot. A nyomozás során megállapították, hogy a tettes, aki az ágy alatt rejtőzött el, álmában megfojtotta az agglegényt és kifosztotta a lakást.

Pillantányi csönd lett, majd az orvos hozzátette:

— Ez volt gyógyulása után a negyedik este, hogy nem nézett be az ágy alá...

OKTALAN SZERELEM

REGÉNY

Irtá GERGELY BORISKA 14

Drága Gre,

kissé elhanyagoltak az utóbbi időben, de most úgyis meg fogod látni azt a szokatlan gondolatot, hogy ilyenkor csak a fák leveleznek. De azért szedd össze erőd, hogy egyetlen levelet bár mégis kihajts számomra, mert már nagyon szeretném tudni, hogy él és virul Kronstadban az étel. A múlt héten schwarcwaldi széken vítorlazoit hozzánk egy repülő és én üzenetet dugtam a nagy madár szájába számbokra. Megkaptátok-e? Gre, de jó lenne ágyudba bujni és suttogni, suttogni jaj, talán már nem tudnánk többé, mert az életben olyan sok látható és láthatatlan ék van, ami elválasztja a lelkeket egymástól! Az élet ma nem olyan, mint tegnap volt, talán mi sem ismerünk már tegnapi önmagunkra, ha szemben állnánk egymással. De jó ég, talán sohasem láttak viszont...

Csókolom a tiszteletes néni és bácsi kezeit, téged ölel Ollyd.
U. i. I. Ne váross soká a választ.
U. i. II. Eliz is csókoltat.

Olly megnyalta a boríték szélét és utnak indította a levelet.

*

Herbert Römer nehéz szívvel távozott a kastélyból, ahova olyan csodálatos módon került. Nem maradhatott rá sem hatástalan a lánnyal való véletlen találkozás mégkevésbé a fiatal lány önzetlen szerelme. Ezt az odaadó szerelmet mégis nem értékelte túl, mert nagyon is ismerte a szegénysorsu hazajábeli lányok életét hasonló körülmények között, mint az Ollyé. Mégis lelkiismeretfurdalásai voltak, főképpen azért, mert Oly egy elhalt barátjának lánya volt és megérezte a lányka finom és nemes lényét. Különösen az zavarta meg, amikor csókolai után magáról mesél a lányka és így megtudta, hogy alig pár hónapja került csak ide és még a közelmultban is a schwarcwaldi hegyek üszta levegőjében élt.

A történeteken nem változtatható és azzal igyekezett megnyugtanni magát, hogy szegény esendő csillagok ezek a lányok és sorsuk talán már születésükkor elvégzetett. Gondolt arra, hogy írni fog a lánynak, de belátta, hogy helyesebb lesz véglegesen eltérni a szálakat, ami egymáshoz fűzi őket, így talán hamarabb lehet elfelejtetniük egymást.

De az mégsem ment Herbertnél sem oly könnyen, mint eleintén gondolta. Szüntelen lelki szemei elé rajzolódt a lány arca. Hallotta finom virágszerű hangját és sajátos beszélmódot, amely olyan volt ilyenkor, mintha mesét mondana. Mindig tudta volna hallgatni őt és legszívesebben hozzá repült volna újra.

Bár a napok multak, a vágyódás a lány után nem szűnt. Otthon belevetette magát a mondán életbe, de az sem használta. A Zalan kastélybeli élményét nem közelítette meg egyetlen flirt és mulatság sem. Csak még sóvárgóbban gondolt a szelid kis lányra, akit elhagyott.

Ez sokszor kedvetlenül tette és már nem talált teljes örömet sok olyan dologban, amiben azelőtt egész lélekkel benne volt.

Egyszerre fűresnek érezte a nagy tágas otthonát, ami pedig mindig szűk volt a számára, mint egy börtön és mégis csodálatosképpen nem vágyódott ki belőle. Megtörtént, hogy órákon keresztül hevert a medvebőrrel borított kerekett és egyik cigarettát a másik után szívta, miközben a legkülönbözőbb ábrándokat szötte a lányról.

Annélkül, hogy ez örömet okozott volna neki, lassan rájött, hogy sokkal erősebben van idegeiben és vérében a lány emléke, minthogy azt onnan kitörülhetné.

És eljött az idő, amikor végül ezt a kérdést intézte magához:

— És mi lenne, ha feleségül venném?

(Folytatása következik.)

Nem, lehetetlen, jól látom én, hogy valami nincs úgy, ahogy kellene... Csak talán nem a multkori kitörésem, ami kissé illuminált állapotunkban történt?... Ez nagyon valószínűtlen és különben is még akkor megbocsájtotta... Ön Olly határozottan boldogtalan szerelmesnek látszik, csak azt tudom, hogy nem belém szerelmes sajnós.

— Kérem önt, ne foglalkozzék oly tulságosan személyemmel.
Ernö sóhajtott.

— Az nekem is kellemetlen állapot lenne, higgye el. De ha nem megy, Szavamra megpróbáltam ezt is Hiszen tapasztalhatta. De senki se csiniasabb önnél azok közül, akiket ismerek és itt jár-kelek szemem előtt özike lépteivel napról-napra. Néha egész belebutulok a vágyba, hogy szóljon hozzám egy jó szót kis lány.

Olly felállt.
— Belátja, hogy ezt nem hallgathatom végig...

A férfi erélyes mozdulattal újra leülésre kényszerítette.

— Nem látom be. Semmi esetre nem engedem most is megszökni. Egyszer csak kibeszélgethetem magamat vagy nem?

— Önnek nincs más témája.
— Természetes. Mi érdekesebb probléma a szerelmenél?

— De szavakkal az meg nem oldható...
— Látja ez okos beszéd volt. De nem akarom ismét elriasztani, hát így a szónál maradunk és még így sem mondom el azt, amit ezzel kapcsolatban mondani szeretnék, csak hogy maga mellett türjön kissé.

A gróf szavának állt, elbeszélgettek soká mindenféléről, ami Olly kedélyére is kellemesen hatott. Ma először tudott a grófhhoz a maga módja szerint őszintén beszélni.

— A szerelem — mondta — úgy gondolom nem tud gondolkodni, mert az olyanféle lehet mint valami elemi erő, például szélvihar... Jön megráz folkbácsolia a lelket és magával sodorja az érzelmeket. Erősebb az ember akaratánál, ami csak olyan korlát, amit látszva kitördel. Erősebb mindennél és engedelmeskedik neki minden. Ami nem ilyen, az nem lehet igazi szerelem... És ezért azt hiszem, hogy az igazi szerelem mindig boldogtalan...

— Szeretem, hogy erről így beszélt nekem, ámbar keserves tényekre következtethetek. Arra, hogy csakugyan nem szeret. Mert szavait úgy értelmeztem, hogy ha szeretne, minden gondolkodás nélkül az enyém lenne.

— Kőrülhelül.
A lány felállt, Ernö karon fogta.

— De én nem adom fel a reményt édes Olly. Jó és kitartó leszek. És ha egyszer észreveszem, hogy szerelmemmel tekint rám az a két kis fekete csillag, akkor majd beszélgetünk. Kezet csókolj Ollynak és szobájába ment.

Ettől kezdve többször elbeszélgettek, de egymásra is voltak utolva a esendes házban.

Olly a grófnőék távollétében a Hetény-kastélyban aludt, Eliznél az illendőség kedvéért, mert az ifju egyedül maradt a házban. És még ez a gyakori intím együttlét sem hozta létre Olly bizalmát Elizhez.

Százsor akart és egyszer sem tudott beszélni.

Eliz lány volt tapasztalatlan némely dolgokban és észébe sem jutott kutatni bizonyos jelenségek okaira.

Az urnök távollétében a két nővér arra használta fel, hogy alapos takarítást végeztessen a lakásban és ez hetekre adott elegendő dolgot. Olly is nagy buzgalommal dolgozott, mert a munka volt még a legalkalmasabb eszköz a lelki lármájának az elsíttatására.

Olly titokban reménykedett, hogy Herbert írni fog neki, de a postás az ő számára sohasem hozott semmit. Gretének is régen nem írt már és most leült írni neki, hogy csak legyen oka, címe a postát várni neki is mint Eliznek.

Szóljanak maguk

a „Rekord“ gyorskötőgépek tulajdonosok:

Igazán őszintén kifejezem magam, hogy nem reméltem volna, hogy ilyen könnyen elő lehet állítani mindazokat a dolgokat, amit eddig olvastam leveleiből és a hirdetéséből. Teljes meglepedésemel fejezem ki Önnek úgy a gép működése, mint pedig a nálam volt oktatótól íránt.

Kraljevbrög. Fillipovics Jován

A két hónap előtt Öntől vett Rekord gyorskötőgépek működésével igen meg vagyunk elégedve. Mindig rendszeresen és pontosan megkapom Öntől az általam készített és szállított harisnyákért a nekem járó munkadíjat és a pamutot. Kérünk még egy gépet küldeni vasutal anyósom, Hajnal Mihályné címére. Házsász ugyanaz, mint a miénk.
Bogoevo, Erdő u. 233. Hajnal Lajosné

A gép kifogástalan működésével és annak bámulatos teljesítményével igen meg vagyunk elégedve.
Senta, Car Uroša 18. Hevér Mariska

A gépecske működésével nagyon meg vagyunk elégedve.
Novakanizsa. Mélykutiné Szilágyi Margit

A szállított gép a hozzáfűzött várakozásunknak teljesen megfelel, a nálunk volt oktatótól működésével rendkívüli módon meg vagyunk elégedve.
Pančevo, Kraljevtica Djordja 119. Roos Kristina

A gép nagyszerűen működik és nyolc óra alatt másfél tucat pár harisnyát már most is képes előállítani. A kész munkáért mindig a legpontosabban kézhez kapom a nekem járó díjat.
Osijek, Kokotova 58. Kálózy Ferenc

Két napi ottlétem alatt annyira elcsajátítottam a gép kezelését, hogy nagyon szépen tudok dolgozni. A gép kifogástalan.
Subotica, Bogovicscva 12. Bárányi Jenő

A gépen igen szépen tudok dolgozni.
Staromogayica, 1209. Pap Lajos

A gép működésével a legteljesebb módon meg vagyunk elégedve.
Tornjos. Homolya István

A gép mindnyájunknak nagyon tetszik, kérünk még két gépet küldeni, egyet a nővérem részére és egyet a pályafelvigázó címére...
Skrad-Suscsa 72. sz. őrház Schneider Antalné pályáőr neje

Egy ugyanilyen gépet szeretnék Tricszto be a nővérem részére küldeni, kérek azonnali választ, hogy és mint volna lehetséges.
Ljubljana, Levcscva 11. Heide József

Még egy nagy csomó ilyen levél teljes címmel bárkinek rendelkezésére áll!

A gép ára, míg a jelenlegi készletünk tart, 3650 dinár készpénzben. Sem hitelre, sem részletre nem szállítunk. Az uton levő új szállítmányból már csak 4800 dinárréval fogjuk kiszolgáltatni a t. rendeléseket. A »Rekord« gyorskötőgépek kizárólagos vezér

A „REKORD“ gyorskötőgépek kizárólagos vezérképviselősege:

Berényi Zsigmond

Osijek, I. Krežmina ulica 13.
A pályaudvar közvetlen közelében!

Megnyilt B Á C S községben

modern gépekkel felszerelt, gőz- és villanyüzemre berendezett

tejfeldolgozó- és sajtgyár

Németországban tanult szakember vezetésével
Készít és szállít:
Kolostorvédjegyű Camembert-sajt — (Frühstückkäse) dobozokban, cca 100 gramm tartalommal és legfinomabb teavajat, Pasteurizált tejszínt
Kérjen mintaküldeményt és árajánlatot

J. Krämer tejjgazdasága és sajtgyára Bács

Pompadour Ranisa Vješević elsőosztályú úri és női fodrászszalon, Subotica Városháza épület 1341

20 évvel megfiatalítja a „SCHNEEWEISS” HAJREGENERÁTOR!

Visszaadja a megöszült haj, bajusz, szakáll eredeti színét. Garantáltan méregmentes. Minden gyógyszer-tárban és drogériában kapható. — Ahol nincs, oda 40 dinár előzetes beküldése után két üveggel bérmentve szállít

BALLA DROGÉRIA, Vel. Becskerek

Kereskedők! Importőrök!

Látogassák meg saját érdekükben a

leipzig-i tavaszi vásárt
1930 márc. 2-től márc. 8-ig.

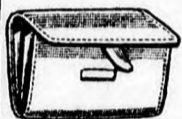
(Nagy technikai és építészeti vásár március 2—12-ig, textilvásár márc. 2-től 6-ig.)

Iparosok! Nagykereskedők! Elvárnak benneteket itt!

Kb. 10.000 kiállító 21 országból.

Kérjen kimerítő felvilágosítást a
LEIPZIGER MESSEAMT LEIPZIG,
Zvaničan biro lajpcsičkog sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33.

D. KOVÁCS Moser & Wertheim cégnél
Novisad, Miletićeva ul. 36. Telefon 20-41

Női és férfi **erszények, katonai nyergek** olcsón kaphatók. Viszonteladónak árendemény.

ANDRÁSSY GYÖRGY
Szubotica, Trumbićeva ul. 7/3

Szőlőajtványok

amerikai alanyra ojtott, elismert legjobb minőségben dus gyökerezettel, gyökeres és sima vadverszők minden fajban, valamint nemesített 2-3 éves gyümölcs és rózsafák megrendelhetőek

Sévár László
mintaszőlő és szőlőoltvány telepéről
Petrovaradin (Majur) Postafiók 17
Lerakat Bakacseva ulica
Arjegyzék kívánatra ingyen!

Weitzenfeld i Drug Szubotica

INTERURBAN
TELEFON
192

Futószőnyegek, linoleumok, kárpitoscikkek, valamint lisztes-, korpás-, gabonás- és egyéb zsákok eredeti gyári áron óriási választékban.

Kérjen árajánlatot.

Nagyobb cég

gabonabevásárlókat keres

Mali Idjoš, Srbobran, Vrbas, Kucura, Pašičevo, Temerin, Kisač, Bački Brestovac községekben. Csakis megfelelő biztosítékkal rendelkezők küldjék ajánlataikat „Gabona” jellegre a kiadóba

RETKA PRILIKA

Dvadesetogodišnja galanterijska radnja

ženске i muške mode, šifra i cipela na najvišem mestu u jednoj živjoi i prometnoj Postrojbenoj u Vojvodini zbog drugog poduzeća

hitno se prodaje
za vrlo povoljnim uslovima. Samo obiljni reflektanti neka se obrate na adresu administracije lista 904

KINTORNA KIVÁLASZTOTTAK

— Mondja, miért nem akart tegnap táncolni?
— Azért, mert a vőlegényem megsértett. Azt kérdezte, tudok-e táncolni?
— De hisz az nem sértés.
— De akkor kérdezte, amikor — vele táncoltam...

A szubotica-i zsidó nőegylet bálján történt. Egyik ismert szubotica-i belgyógyász éjjel után benézett a bálterembe. Éppen távozni akart, amikor a teremből kisetett egy táncból felhevült urinó és megpillantva az orvost, megkérdezte tőle:
— Jaj kedves doktorkám, mit csinálnak, csupa víz vagyok.
— Nagyságos asszonyom én belgyógyász vagyok, kérdezzen meg talán egy urológust.

Balzac még teljesen ismeretlen író volt, amikor az egyik párisi kiadóhoz benyújtotta egyik kéziratát. A kiadó elolvasta a kéziratot és annyira fellelkesült, hogy elhatározta, 3000 ezer frankot ad érte. Kocsiba ült és a költő lakása elé hajtatott. A kocsi megállott egy régi roskadozó ház előtt, a kiadó töprengött, vajon nem volna-e elég 2000 frank Balzac számára, aki ebben a régi avított házban lakik.

Balzacnak csupán kétszobás lakása volt, az is közvetlenül a padlás alatt. A kiadó újabb gondolata az volt, hogy aki ilyen magasan lakik, az 1000 franknak is örül. Belépett a költő szobájába, látta a szegényes berendezést, a keskeny ágyat, a szuette asztalt. A kiadó erre így szólt: Eljöttem, hogy kéziratért 300 frankot ajánljak fel. Balzac elfogadta az ajánlatot.

Az egyik bácskai faluban történt. Egy utazó betévedt a kocsmába, ahol borozgatás közben megkérdezte a kocsmárosától:
— Van itt valami intelligencia?
A kocsmáros sajnálkozva felelte:
— Nagyon sajnálom, déltén volt, de mind megették.

A művészklub kártyaszobájában történt. Az egyik festő elvesztette az összes pénzét és nem tudott tovább játszani. Azzal vizsgáltta magát, hogy az egyik mecénása rögtön küld pénzt, ha pár sorban kér tőle. Hangoztatta is a partnereinek:
— Irok neki egy levelet és kérek ezer dinárt. Azonnal itt lesz a pénz.

Tüntetően elővette a ceruzáját, leült a kártyasztal mellé, majd hangosan így szólt a bankot adó gyároszhoz:

— Légy szíves, adjál egy darab papírt!
A gyáros tapogatni kezdte a zsebeit.
— Sajnos, nincs nálam papír! — jelentette ki végül.

A festőnek egyszerre felragyogott a szeme és így szólt:
— Nem baj, jó lesz zseton is...

Egy bájos leány, aki egyetemi hallgató, találkozik a tanárral, a szórakozott professzorral.

— Nem emlékszik rám, tanár ur? — kérdezi a leány a professzort. — Pár évvel ezelőtt megkérte a kezemet.

— Ja, igen, — szól a tanár és érdeklődéssel tekint a leányra. — No és mondja... a feleségem lett?

Egy jótékonyági bálon Shaw táncra kért egy urhölgyet, aki irult-pirult a boldogságtól, hogy a híres íróval táncolhat.

— Igazán nagyon kedves öntől, mester, — rebegte a hölgy — hogy egy ilyen ismeretlen és jelentéktelen nővel táncol.

— Bocsánat, — felelte Shaw — ma jótékonyági bál van.

elnevezés alatt a múlt esztendőben

28 kötet

érdekes, szép regényt hoztunk forgalomba, modern, tartós kötésben, rendkívül olcsó áron. A könyvek érdekességét az igazolja legjobban, hogy

TÖBB EZREN

rendelték meg a teljes sorozatot és nagyon sokan vettek egyes köteteket is. Ezek a könyvek egytől-egyig örökbecsű irodalmi alkotások, amelyek nincsenek az irodalmi divat hullámzásának alávetve, tartalmuk olyan, hogy azt mindenki elolvashatja, férfiak, nők, gyermekek egyaránt, külső kiállításuk tökéletesen szép és izléses, úgy hogy minden könyvespolcnak díszére válnak.

A »KIVÁLASZTOTTAK« sorozatos kiadásában a következő művek jelentek meg:

Első sorozat.

1. Hauptmann: A démon
2. Kessel: Rongyos hercegek
- 3—4. Wassermann: A maurizius-ügy (Két kötet)
5. Gide: Pásztorének. Isabelle
6. Werfel: Az érettségi találkozó
7. Conrad: Öregek és fiatalok
8. Schnitzler: Teréz
9. Mauriac: Sorsok
10. Walpole: Harmer John pünkösdi királysága
11. H. G. Wells: Mr. Blettsworthy a kannibálok szigetén
12. Meyrink: A nyugati ablak angyala
- 13—14. Hamsun: Csavargók (2 kötet)

Második sorozat.

1. Maurois: Két asszony között
2. Borden: Flamingo
3. Felix Salten: Bambi
4. Ilja Ehrenburg: Moszkvai sikátor
- 5—6. Arnold Zweig: Grisa őrmester (Két kötet)
7. Normand: Nők a gályán
8. H. G. Wells: Az igazi király
9. Pontoppidan: Thora van Deken
10. Kessel: A repülőtszít
- 11—12. Sinclair Lewis: Sam Dodsworth Európában (2 kötet)
13. Benoit: Erromango
14. Barry Pain: Férfikor

A sorozatos kiadás befejezést nyert és a könyvek most csak könyvkereskedelmi forgalomban, mérsékeltteln felemelt áron kaphatók. Az egyes kötetek bolti ára

vászonkötésben 40 dinár
fűzve 30 dinár

Sikerült azonban a kiadóval oly megállapodást létesíteni, hogy nagyon rövid ideig a

jugoszláviai olvasóknak

a bolti ár helyett továbbra is kedvezményesen áron szállíthatjuk ezeket a könyveket és pedig

a kötött könyveket 30 din.-ért
a fűzött könyveket 20 din.-ért

A teljes sorozat megrendelésénél a kötött könyveket 28 dinárért, a fűzött könyveket 18 dinárért szállítjuk a megrendelési összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett. A tetemes utánvételi költség megtakarítására készséggel küldünk postatakarékpénztári befizetési lapot. Egyes könyvek megrendelésénél kötetenként 2 dinár postaköltség beküldését is kérjük, a sorozatokat bérmentve szállítjuk.

MINERVA NYOMDA R.T.

SZUBOTICA

Pénzkölcsön

földbirtokokra, rövid és hosszú lejáratú, olcsó kamatra, nagy legelőnyösebb törlesztéses alapon. Gyors lebonyolítás. Levelekre is azonnali válasz.

Ronai Ilija banküzlet által

Subotica, Uri Kaszinó-épület. Összehívhat mindenkori költségek

Átvettük az

ITA KALAPOK

gyári lerakatát és minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy esetek a legjobb kalapokat rendelkezésként átadjuk az érdeklődőknek.

ITA FEKETE KEMÉNYKALAP 250 dinár. ITA PUHAKALAP, egyenes kerimával, szegély nélkül, minden divatban 220 dinár. ITA PUHAKALAP, a legfinomabb nyuláshőből 290 dinár. KITŰNŐ NEMZETKALAP, különböző modern színekben és formában 78 dinártól kezdve.

Szállítás postán szavatosság mellett: ha a kalap nem tetszik, visszaküldjük a pénzt.

Felfűtéstőlünk a földszinten. Kastner i Öhler Zagreb

Vérpiros fajnaranccok

„Eva“ mandarin mandarin citrus és az összes dilligymölcsök kizárólag vízmentes előkészítésű naplótól. Czeisler Károly cégénél, Subotica

Prima retorta faszenet, beoćini portland cementet, pécsi kovácsfenet, tüzfűt és kokszt ajánl

Révai Adolf Subotica, Sokolska 2. Telefon 551

Nincs már drágaság! 2 dinárért kaphat 1 kiló

300 grammos, vízmentes, olcsó, vagy savanyú kompozit. Többféle ízesítéssel, konzerválóval, v. logatott u. orkán, vagy papírral. Kemény D. Dezső cég. Konzervgyárában, Vojnoviceva u. 5. Bejárati az új utca felől

Tökéletesen érett csodaszép vérpiros és sárga fajnarancaink megérkeztek és olcsón kaphatók

Almási József Subotica, Trumbićeva ul. 2

Ügyes művezetőt keres

hazai vaskályha és takaréktűzhelygyár mielőbbi belépésére. Ajánlkoznak a bádogos, öntő és modellmunkákban nagy gyakorlattal kell rendelkeznie. Részletes ajánlatok a referenciák és a fizetési igények feltüntetésével. „Dauerposten B. 9“ jelűre a Jugosl. Rudolf Mosse A. D., Beograd címre intézendők

Pékeknél és fűszereseknél jól bevezetett helyi ügynököket keres

Somborban és Noviszádon export malom Cím: Rádió Reklám Subotica

A MODERN NYELVTANULÁS NEM FÁRASZTÓ

ellenkezőleg napról napra növekedik öröme, mert amint megkezdte a tanulást, már beszél is!

Nem a nyelvtani szabályok házmását adja, hanem gyakorlati módszerrel írta

VUJKOVICS MARICA SZERB-MAGYAR nyelvtanát

Ara 30.- dinár. Kapható a Bácsmezei NAPLÓ könyvosztályában. Vidéki szállításnál 5 dinár portó

Kivándorlók figyelmébe!

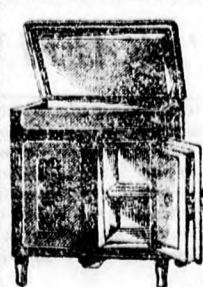
Aki az Egyesült Államokba, Kanadába vagy Délamerikába: Argentína, Brazília, Uruguay államba akar utazni, annak azonnali és díjtalan felvilágosítást nyújt a FRANCIA VONAL.

Hasonló felvilágosítást nyernék a visszautazók is. Beograd Sombor Vel. Becsekerek Karadjordjeva 91 Vojvoda Putnika Venac 20 Obala Princesa Jelena 3

»DAMA« íhérnemű és kézimunka szalon

Elsállal női-, férfi- és gyermekíhérneműt a legolcsóbb árban

Monogrammozást és drukkolást vállalunk. TOLSTOJEVA ULICA 21. Kenyérgyár ucca

Szabadalmazott jégszekrényeink árait leszállítottuk!

Mielőtt jégszekrényt vásárol, kérjen árjegyzéket és ajánlatot

BRAĆA GOLDNER jégszekrény-, fabrik- és részgyártó. SUBOTICA, Jugovica ulica 20. — Telefon 1-34

Fiatalos üdeséget, természetes hájat kölcsönöz a Daruváry-crème állandó használata.

A modern és tudományos kozmetika legfőbb előnye a természetes eredetű anyagokból készült. Foltok, szemölcsök, szepők, kiütések, orrvörösség és egyéb arctisztatlanság ellen. Számos elismerés levél. Vevőink kíváncságra 30.000 próbadozást küldtünk szét, melyre több mint 20.000 megrendelés érkezett. Ne higgyen senkinek, hanem kérjen ingyenes próbacsomagot és győződjék meg. Próbacsomagot 2 dinár (béllyegben) költségmegtérítés ellenében küldünk. Eredeti crème háromszögletes dobozokban 15.- dinárért minden jobb szaküzletben kapható. Postai szétküldés!

Blum gyógyszertár, Subotica

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye BUDAPESTEN.

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23 a Keleti pályaudvarnál Teljesen újonnan berendezett kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz. Mérsékelt polgári árak.

A Bácsmezei Naplóra való hivatkozással 20% engedményt kap

Testvérvállalat OSTENDE KAVÉHAZ. Tulajdonos: GROSZ ÖDÖN

M E G N Y I L T Dr. HOLZSCHUH

SZANATORIUMA SZOMBORBAN

VOJVODA PUTNIKA VENAC 46. TELEFON 248 legmodernebb felszereléssel:

két műtőterem, szülőszoba, Röntgen, diathermia, ibolyántúli sugaras kezelés (Mesterséges magaslatti napfény: Kvarc- és Sollux-lámpák.) Szép, kényelmes betegszobák folyó vízzel. — Állandó orvosi felügyelet. Iskolázott ápolószemélyzet. Elsőrendű ellátás. Mérsékelt árak

ELEK PENZIO BUDAPEST, RÁKÓCZI UT 9. II/2. Elegáns szobák, kitűnő ellátás, vidékieknek egész rövid időre is 6-50 pengától feljebb. Szerbül beszélünk

Virágai gyönyörűen fejlődnek és pompásan virulnak ha Kanipos növényvédőszerrel kezeljük. Ár: 12.50 és 42.- Din. Szorgalmasan TOJOK aprószárnyasok nevelésére. Működésük és baromfibetegségek ellen szigorúan betartandó a KOKO baromfiigazgató. Ár: 10.-, 40.- és 110.- Din.

Irodakisasszonyt aki a magyar nyelvű levelezést és levelezési anyagokat a leghatékonyabban és legolcsóbban a világon keres. Éva és hűségesei Subotica

Méretes és apró méretű a rakításban lévő kis eszmák és kis cipők legszállított árban kaphatók. Női és férfi cipőket mestek után készít, érzékeny és beteg lábakra különösen nagy figyelemmel. Thurzó cipész Subotica, Karađorđev trg 6

Mignon Inasztoria Sándor cukrászdájában Sütemény dr. 2 dinár. Valamint kitűnő torták előző kaphatók. Subotica, Strossmayerova ul. 22 szám, Halpiac

1930 év szencziója Szabados műbutor Subotica. Daničićev put 1

Piros narancs mandarin, maróni, Almeria-szilv, datolya, mandula,ogyoró, füge és az összes déli-gyümölcsök kaphatók. KISS ISTVÁNNAL Subotica, Aleksandrova ulica. Alapítva 1897-ben

ZSÁK PONYVA ZSINEG legolcsóbban AVRAM SCHIFF zsák- és ponyva-kölcsönzőnél AFRIK, LÓSZÓR és LÓTAKARÓK gyári lerakata HEVEDEREK TÖMLÖK stb. NOVISAD Telefon: 2403 Telegr.: Jutehit Fiók: Beograd-Sava Kérjen árajánlatot!

Irógép karban tartása és javítása csakis Harasztinál és Dudánál eszközölhető legolcsóbban Subotica Harambáćeva ul. 8

Zongorák és hangszeresek elsőrendű világhírnévű művészek részleges felállítására ajánl. Edmund Raab Sombor. Kérjen ismertetőt!

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig

2 csodás ujdonság!

2 szenzáció!

Nagy Kató

Kurt Vesperman

A talizmán

Művészettörténet, Nagy Kató új szerepkörben

CIRKUS WOLFSON

diszeloádása

Látványos kiállítású cirkuszfilm Fata Morgana című regény után

HÁZASSÁG

Nőülne 35 éves orvos 2 millió vagyonnal, 38 éves önálló ügyvéd öt évi praksissal, férjhezmenne 49 éves, izraelita özvegy urasszony 500.000 dinár vagyonnal. Benősülés lehetséges. Cím a kiadóban. 8

FOGLALKOZÁS

Elegáns ruhát a szabás tesztje jóvá. Jó szabással időt, pénzt és elismerést szerez.

Ruha-szabás

tanulásra kezdőket és haladókat felvezet Futó Tamás szabó, Subotica, Trumbićeva 7. Levelekre válaszolok. 530

Kárpitos

szakmába vágó munkát, javítást és újat jutányosan vállal Konrád kárpitos, Subotica, Bácsmegyei Napló mellett. 716

Tanoncot helybelit fizetés felvezet Rujević fűszeres, Zmaj Jovina ul. 7. 828

»Herson« cégnél leadott bőrcsujtójavítások Aleksandrova ulica 15 alatt (Prokesch-ház, fidszt balra) átvehetők. Ugyanott folytatólagosan bőrcsujtók szaksteru javítása és tisztítása. 878

Szerb órákat ad házaknál Matković ny. gimnáziumi tanár. 891

Villany- és rádiószereleto-noc néhány középiskolával, teljes ellátással felvétetik. Cím a kiadóban. 907

Nyakkendő

készítését és fordítását vállalja Fortuna nyakkendőipar, Ruff-palota. 544

Háromévi praxissal rendelkező fizetőlány, angol-francia munkában tökéletesen jártas, alkalmazást keres. Megkereséseket »Gyakorlat« jellegre a kiadóba kérek. 934

APATINI SÖRSAROK

AZ APATINI SORGYAR
KULAI FIÓKJÁTÓL

A FARSANGI PORTERSOR
KIMÉRÉSÉT MEGKEZDTÜK!

Körzeünkben a következő helyeken kapható: Kula, Novivrbas, Sztarivrbas, Bajsa, Crvenka, Sekić, Ruski Krstur, Lalić és Veprovac.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és almaszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívástól jegeljes leveleket továbbítunk.

Kérdésekódásokhoz válaszbélyeg melléklendő

Prima rétiszénát, valamint szobafűtőszénát, mindenemű tüzfát ajánl Fr. Lipert, széna- és fakereskedés, Osijek L., Desatičina 19. Kérjen árjegyzéket. 12529

Uj ház, háromszobás, a posta közelében, huszvévi adómentességgel előnyös feltételek mellett eladó. — Földes ruháuzlet. 102

Mezőgazdasági gépraktár és műszaki üzlet más vállalkozás miatt kedvező feltételek mellett átadó, esetleg betársulhat szakmabeli, szerb, magyar, német nyelvet beszélő szakember. — Ajánlatokat »Biztos jövő« jellegre a kiadóba kérek. 265

Férfi és női fodrászüzlet Noviszadon családi okok miatt eladó. Cím a noviszadi kiadóhivatalban. 954

Eladó régi üzletház Szlavónia nagyobb gabonakereskedelmi mezővárosban négyyszobás lakással, magtárakkal, kukoricagörékkel. A házban 50 év óta fennálló vegyesárüzlet és gabonakereskedés van. A házzal az üzlet is átvehető. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz »Régi üzletház« jellegre. 956

Eladó Velika Kikindán a centrumban sarokház péküzlettel és bérlakásokkal előnyös feltételek mellett Özv. Tangliné, Semlačka 111. 898

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap

Kettős műsor!

Repülő-vizsga

Élet a pilóta iskolában. Az első repülés. Repülő katasztrófa. Az anya fájdalma, aki már az első pilóta fiát elvesztette s most a második is veszélyben van

Személyek: David Rolius, Sue Carol

Nincs kegyelem

Főszereplő: TOM MIX

Eladó a hajmoki határban 41 kat. hold elsőrendű szántóföld tanyával, sok melléképülettel, nagy hízolóval. Érdeklődni özv. Nagl Jánosné, Hajmok. 848

Adóhátralékosok. 1928-as és előbbi évekről adófizetésre alkalmas bönöket kaphatnak kedvező áron. Léderer Dezső, Sombor. 838

Vendéglő, 28 év óta fennáll, hánati magyar község legforgalmasabb helyén, a piacféren, 1 hold beltelekkel és teljes berendezéssel, mozival és szódavizgyárral családi okok miatt szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet Lelik Andrásnál, Jermenovcin. 867

Kupuszina, a vasúthoz és a község központjához közel levő jólmenő vendéglőm vendég-, háló- és lakószobákkal, elköltözés miatt azonnali átvételre szabadkézből eladó. Vujevics Jenő, Kupuszina. 911

Chamottépla minden méretben és chamottepor rak-tárról kapható. Barzel vaskereskedés, Subotica. 923

Jókai teljes 100 kötetes kiadását antikvár, de jó állapotban megvételre keresem. Ajánlatok — Universitas — Vig Lajos, Subotica. 940

Gyári magánjáró, Hofherr-Schranz, 10 éves, 10 légkörös, felszereléssel eladó. Harmath Balázs, Sztára-Kanjzsi tanyákon, Tóhtemplom mellett. 765

Esztergapad 110 cm csucs-távolsággal és egy kis vasfurgó 16 mm-ig komplett felszereléssel eladó. Novoth József, Bajmok. 963

Családi ház nagy telekkel olcsón eladó. Érdeklődni a Heisler-fürdőben, a pénztárnál. 705

KÜLÖNFÉLE

Fagykenőcs! A legjobban bevált a Zimol. Régtől elmulasztja a fagyási bántalmakat, készíti Blum gyógyszerár Subotica, a főpostával szemben. 876

EUPHOSIL

PARAFFIN THERAPIA

A legújabb és eredményeiben felülmúlhatatlan gyógymód reuma, köszvény, ischia, lumbago, fagyott végtagok és neuralgikus fájdalmak esetében. Legbiztosabb sikerű paraffinos pakolásos fogyasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berlini módszer szerint. Számos köszönőirat. Vidéki betegok részére lakás és ellátás. Kívánatra prospektust vagy szóbeli felvilágosítást ad Dr. Vécei Jenő orvos, Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Mérsékelt árak!

munkortur
a nagy káder

MEGJELENT
A NAGY KÁDER
MÁSODIK KIADÁSA
5—10.000-ik példány
PANTHEON KIADÁS
Megrendelhető a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában s minden könyvkereskedésben
Ára díszkötésben 60 dinár

Alig használt kis Remington írógép eladó. Cím a kiadóban. 946

Ház, két szoba, konyha, pince, kamrával, új tetőzetel, téglá állal, 24.000 dinárért eladó. II. Slovačka ulica 6. A Masarova ulica 75. számtól balra levő ucca. 881

Leghorn-tenyészkanakok, gyönyörű példányok, darabonként 100 dinártól kezdve kaphatók. Gallus-Farm, Bácska Topola. 362

Autó, Renault, generáljavított nagyon olcsón eladó. Cím: Rádió Reklám. 503

Fajnyalak kaphatók a kraljevregi faj- és házsonnyutelepen. 156

MONORI MAGOT kérjen a fűszeresnél! Képviselet Bednárz-kertészet Stara Kanjzsa. 600

Fűszerüzlet nagy tanyai forgalommal olcsó bérlettel betegség miatt eladó. Cím Molnár könyvkereskedés, Senta. 950

Női fodrászüzlet Pancsevón, a legforgalmasabb helyen, kitünő menettel, betegség miatt azonnal eladó. Felvilágosítással szolgál Gondha László, Pancsevó. 682

Gazdasági, négyéves eredeti hatos gözmagánjáró, eredeti 8-as Shuttleworth S. F. magánjáró lokomobil Hofherr-csúplóval és elevátorral, továbbá egy 25 éves, hatos, átalakított Hofherr-magánjáró jutányosan, esetleg 3—4 évi részletfizetésre eladó. Torontáli Mezőgazdasági Gépipar, Vas- és Fémöntöde R. T., Veliki Beccerek. 797

Csókan a Losonc Veronafőle vendéglő szabadkézből eladó. Értekezhetni ugyanott. 832

Jóforgalmu vendéglő és fűszerkereskedés eladó és azonnal átvehető. Csemái József, Bácska Topola, Beccsei ut 1379. 843

Prima hercezná, kővökhöz kötvé eladó. Nedeljkov Milan, Horgoš. 950